



SEJM  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ  
IV kadencja  
Prezes Rady Ministrów  
RM 10-20-04

**Druk nr 2561**  
Warszawa, 20 lutego 2004 r.

Pan  
Marek Borowski  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz o zmianie niektórych innych ustaw,**

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz o zmianie niektórych innych ustaw<sup>1)</sup>

Art. 1. W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 i Nr 170, poz. 1652) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) w pkt 3 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) członkowie jego zarządu lub rady nadzorczej stanowią więcej niż połowę członków zarządu innego przedsiębiorcy (przedsiębiorcy zależnego), lub”,

b) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) konsumencie – rozumie się przez to konsumenta w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.<sup>2)</sup>),”,

c) w pkt 14 na końcu dodaje się wyrazy „w tym również tego przedsiębiorcę”,

d) dodaje się pkt 17 i 18 w brzmieniu:

„17) tajemnicy przedsiębiorstwa – rozumie się przez to tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu

nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503);

18) rozporządzeniu nr 1/2003/WE – rozumie się przez to rozporządzenie nr 1/2003/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie przepisów o konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz. Urz. WE L 1 z 4.01.2003, str. 1 i n.);

2) w art. 5 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) uzgadnianiu przez przedsiębiorców przystępujących do przetargu lub przez tych przedsiębiorców i przedsiębiorcę będącego organizatorem przetargu warunków składanych ofert, w szczególności zakresu prac lub ceny;”;

3) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wyłączeń, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do przypadków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 1-3 i 7.”;

4) w art. 8 w ust. 2 dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) podziale rynku według kryteriów terytorialnych, asortymentowych lub podmiotowych.”;

5) w art. 11 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 2, spoczywa na przedsiębiorcy lub związku przedsiębiorców.”;

6) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych we wniosku lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu – że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 5 lub 8, a przedsiębiorca lub związek przedsiębiorców, któremu jest

zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę lub związek przedsiębiorców do wykonania tych zobowiązań.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.
3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę lub związek przedsiębiorców obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.
4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 9-11 oraz art. 101 ust. 1 pkt 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 7.
5. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy:
  - 1) została ona wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
  - 2) przedsiębiorca lub związek przedsiębiorców nie wykonuje zobowiązań i obowiązków nałożonych w decyzji, o której mowa w ust. 1-3.
6. Prezes Urzędu może, za zgodą przedsiębiorcy lub związku przedsiębiorców, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności mających istotny wpływ na wydanie decyzji.

7. W przypadku uchylenia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.”;

7) w art. 13:

a) uchyla się pkt 2,

b) w pkt 5 wyrazy „będącej następstwem” zastępuje się wyrazami „następującej w toku”;

8) po art. 13 dodaje się art. 13a w brzmieniu:

„Art. 13a. Przepisu art. 13 pkt 1 nie stosuje się w przypadku koncentracji, w wyniku których powstanie lub umocni się pozycja dominująca na rynku, na którym następuje koncentracja.”;

9) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.”;

10) w art. 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, gdy – po spełnieniu przez przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji warunków określonych w ust. 2 – konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.”,

b) w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami bezpośrednio nieuczestniczącymi w koncentracji” zastępuje się wyrazami „określonym przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami”;

11) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. Prezes Urzędu zakazuje, w drodze decyzji, dokonania koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

2. Prezes Urzędu wydaje, w drodze decyzji, zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, w przypadku gdy odstępianie od zakazu koncentracji jest uzasadnione, a w szczególności:

1) przyczyni się ona do rozwoju ekonomicznego lub postępu technicznego;

2) może ona wywrzeć pozytywny wpływ na gospodarkę narodową.”;

12) w art. 20 w ust. 4 na końcu dodaje się wyrazy „oraz w przypadku niewykonania decyzji o zakazie koncentracji.”;

13) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Decyzje, o których mowa w art. 17 i art. 18 ust. 1 lub art. 19 ust. 2, wygasają, jeżeli w terminie 2 lat od dnia ich wydania koncentracja nie została dokonana.

2. Prezes Urzędu może, na wniosek przedsiębiorcy uczestniczącego w koncentracji, przedłużyć, w drodze postanowienia, termin, o którym mowa w ust. 1, o rok, jeżeli przedsiębiorca wykaze, że nie nastąpiła zmiana okoliczności, w wyniku której koncentracja może spowodować istotne ograniczenie konkurencji na rynku.

3. Przed wydaniem postanowienia o przedłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może przeprowadzić postępowanie wyjaśniające.
4. Na postanowienie w sprawie odmowy przedłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie.
5. W przypadku wydania postanowienia o odmowie przedłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1, dokonanie koncentracji po upływie tego terminu wymaga zgłoszenia zamiaru koncentracji Prezesowi Urzędu i uzyskania zgody na jej dokonanie na zasadach i w trybie określonym w ustawie.”;

14) po art. 23d dodaje się art. 23e i 23f w brzmieniu:

- „Art. 23e. 1. Nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 23a.
2. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.
  3. Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy.

Art. 23f. 1. Jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych we wniosku lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 23a,

a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.
3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.
4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, art. 23c-23e nie stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 7.
5. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy:
  - 1) została ona wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
  - 2) przedsiębiorca nie wykonuje zobowiązań i obowiązków nałożonych w decyzji, o której mowa w ust. 1-3.
6. Prezes Urzędu może, za zgodą przedsiębiorcy, z urzędu uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności, mających istotny wpływ na wydanie decyzji.
7. W przypadku uchylenia decyzji Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.”;



15) w art. 24 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Prezes Urzędu jest organem wykonującym zadania nałożone na władze państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie art. 84 i 85 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. WE C 325 z 24.12.2002), zwanego dalej „Traktatem WE”. W szczególności Prezes Urzędu jest właściwym organem ochrony konkurencji w rozumieniu art. 35 rozporządzenia nr 1/2003/WE.”;

16) w art. 26:

a) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) współpraca z innymi organami, do których zakresu działania należy ochrona konkurencji i konsumentów;”,

b) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) wykonywanie zadań i kompetencji organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu nr 1/2003/WE;”,

c) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) podejmowanie czynności wynikających z przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz przepisów dotyczących niedozwolonych postanowień umownych;”;

17) po art. 29 dodaje się art. 29a-29c w brzmieniu:

„Art. 29a. 1. Tworzy się Radę do spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych jako organ opiniodawczo-doradczy Prezesa Urzędu.

2. Do zadań Rady do spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych należy w szczególności:

- 1) przedstawianie propozycji i opinii dotyczących zmian w przepisach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów;
- 2) przygotowywanie opracowań na temat stanu ochrony konkurencji i konsumentów w poszczególnych sektorach gospodarki;
- 3) propagowanie polubownego rozwiązywania sporów konsumenckich, w szczególności sądownictwa polubownego i mediacji;
- 4) wyrażanie opinii dotyczących zasad dobrych praktyk gospodarczych.

Art. 29b. 1. W skład Rady do spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych wchodzi 15 członków powoływanych spośród:

- 1) osób reprezentujących organizacje i środowiska konsumenckie – w liczbie 5 członków;
  - 2) osób reprezentujących organizacje i środowiska przedsiębiorców – w liczbie 5 członków;
  - 3) osób wyróżniających się wiedzą i doświadczeniem w zakresie ochrony konkurencji i konsumentów – w liczbie 5 członków.
2. Członków Rady do spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych powołuje i odwołuje Prezes Urzędu.

3. Pracami Rady do spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych kieruje Prezes Urzędu.
4. Tryb prac Rady do spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych określa regulamin ustalony przez Prezesa Urzędu.

Art. 29c. 1. Obsługę administracyjną i finansową Rady do spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych zapewnia Urząd.

2. Członkom Rady do spraw Dobrych Praktyk Gospodarczych przysługuje wyłącznie zwrot kosztów przejazdów oraz dojazdów środkami komunikacji miejscowej na obszarze kraju na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77<sup>5</sup> § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.<sup>3)</sup>).”;

18) w art. 39 w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) prowadzenia nieodpłatnego poradnictwa konsumenckiego oraz udzielania nieodpłatnej pomocy konsumentom w dochodzeniu ich roszczeń, chyba że statut organizacji stanowi, że działalność ta jest wykonywana odpłatnie;”;

19) w art. 42 uchyla się ust. 3;

20) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. 1. Prezes Urzędu może wszcząć z urzędu, w drodze postanowienia, postępowanie wyjaśniające, jeżeli okoliczności wskazują na możliwość naruszenia przepisów ustawy, w sprawach dotyczących określonej gałęzi gospodarki, w sprawach dotyczących ochrony

interesów konsumentów oraz w innych przypadkach, gdy ustawa tak stanowi.

2. Postępowanie wyjaśniające może mieć na celu w szczególności:

1) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym, czy sprawa ma charakter antymonopolowy;

2) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów;

3) badanie rynku, w tym określenie jego struktury i stopnia koncentracji;

4) wstępne ustalenie istnienia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji;

5) ustalenie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach.

3. Zakończenie postępowania wyjaśniającego następuje w drodze postanowienia.

4. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 30 dni, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie dłużej niż 60 dni od dnia jego wszczęcia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, przepisu ust. 4 oraz art. 35 Kodeksu

postępowania administracyjnego nie stosuje się.”;

21) w art. 44 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Postępowanie w sprawach nakładania kar pieniężnych, określonych w dziale VI, wszczyna się z urzędu.”;

22) w art. 45 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorcy i związki przedsiębiorców są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.”;

23) po art. 45 dodaje się art. 45a w brzmieniu:

„Art. 45a. Każdy ma prawo składania na piśmie – z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu – wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.”;

24) w art. 57:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli:

1) pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE;

2) osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli powinno zawierać:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
  - 2) datę i miejsce wystawienia;
  - 3) imię, nazwisko i stanowisko kontrolującego oraz numer jego legitymacji służbowej, a w przypadku upoważnienia do udziału w kontroli osób, o których mowa w ust. 1a – imiona i nazwiska tych osób oraz:
    - a) numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1a pkt 1, lub
    - b) numer dowodu osobistego – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1a pkt 2;
  - 4) oznaczenie kontrolowanego;
  - 5) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
  - 6) określenie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanej daty jej zakończenia;
  - 7) podpis osoby udzielającej upoważnienia, z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
  - 8) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.”,
- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Kontrolujący jest obowiązany okazać osobie reprezentującej kontrolowanego upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz legitymację służbową, a osoby upoważnione do udziału w kontroli, o których mowa w ust. 1a, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość. W razie nieobecności

osoby upoważnionej do reprezentowania kontrolowanego, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacja służbowa, dowód osobisty, paszport lub inny dokument potwierdzający tożsamość są okazywane pracownikowi kontrolowanego lub osobie czynnej w miejscu wszczęcia kontroli. Kopię upoważnienia do przeprowadzenia kontroli pozostawia się kontrolowanemu.”;

25) w art. 58:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie poważnego naruszenia przepisów ustawy, w przypadkach niecierpiących zwłoki, w szczególności wtedy, gdy mogłoby to spowodować zatarcie dowodów, z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może wystąpić przed wszczęciem postępowania antymonopolowego.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W sprawach nieuregulowanych w ustawie przepisy Kodeksu postępowania karnego o przeszukaniu stosuje się odpowiednio.”;

26) art. 59 otrzymuje brzmienie:

„Art. 59. 1. Kontrolowany lub osoba uprawniona do jego reprezentowania oraz posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, są obowiązani do:

1) udzielenia żądanych informacji;

2) umożliwienia wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu;

3) udostępnienia akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów lub innych nośników informacji.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, może odmówić udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli tylko wtedy, gdy naraziłoby to ją lub jej małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz jej powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające z nią w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą z nią we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”;

27) w art. 60 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu w toku kontroli, o której mowa w art. 57 ust. 1, może wydać postanowienie o zajęciu, w celu zabezpieczenia, akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju dokumentów lub innych nośników informacji oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, na czas niezbędny do przeprowadzenia kontroli, jednakże nie dłuższy niż 7 dni.”;

28) w art. 61 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zatrzymane przedmioty należy zwrócić niezwłocznie po stwierdzeniu, że są zbędne dla prowadzonego



postępowania albo po uchyleniu przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów postanowienia o zajęciu przedmiotów, jednak nie później, niż po upływie terminu, o którym mowa w art. 60 ust. 1.”;

29) po art. 61 dodaje się art. 61a w brzmieniu:

„Art. 61a. Bez wszczynania odrębnego postępowania Prezes Urzędu może przeprowadzić kontrolę, w tym dokonać przeszukania na podstawie art. 58 lub art. 91:

- 1) na wniosek Komisji Europejskiej, jeżeli przedsiębiorca lub osoba uprawniona do jego reprezentowania albo posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 91 ust. 1, sprzeciwiają się przeprowadzeniu przez Komisję Europejską kontroli w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1/2003/WE;
- 2) na wniosek Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1/2003/WE.”;

30) w art. 62:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu, na wniosek lub z urzędu, może, w drodze postanowienia, w niezbędnym zakresie ograniczyć prawo wglądu do materiału dowodowego załączonego do akt sprawy, jeżeli:

1) udostępnienie tego materiału groziłoby ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych tajemnic podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów;

2) wymaga tego interes publiczny.”,

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Składający wniosek o ograniczenie prawa wglądu do materiału dowodowego przedkłada Prezesowi Urzędu również wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, o którym mowa w ust. 1, ze stosowną adnotacją.

5. Stronom i podmiotom zainteresowanym udostępnia się wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, o którym mowa w ust. 1, ze stosowną adnotacją.”;

31) art. 63 otrzymuje brzmienie:

„Art. 63. 1. Pracownicy Urzędu są obowiązani do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji, podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, o których powzięli wiadomość w toku postępowania.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do informacji powszechnie dostępnych, informacji o wszczęciu postępowania, z wyjątkiem postępowania w sprawach dotyczących koncentracji z udziałem spółek publicznych w rozumieniu przepisów o publicznym obrocie papierami wartościowymi, oraz informacji o wydaniu decyzji kończących postępowanie i ich ustaleniach.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do pracowników Inspekcji Handlowej oraz innych osób biorących udział w kontroli, o których mowa w art. 57 ust. 1 i 1a.”;

32) art. 65 otrzymuje brzmienie:

„Art. 65. 1. Informacje uzyskane w toku postępowania nie mogą być wykorzystane w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy:
  - 1) postępowania karnego prowadzonego w trybie publicznoskargowym;
  - 2) innych postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz
  - 3) wymiany informacji z Komisją Europejską i organami ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 1/2003/WE.
3. Informacje uzyskane w toku postępowania od organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej mogą być wykorzystane w toku tego postępowania na warunkach, na jakich zostały przekazane przez ten organ, włączając w to niewykorzystanie informacji do nałożenia sankcji na określone osoby.
4. Prezes Urzędu zawiadamia strony o zaliczeniu w poczet dowodów informacji uzyskanych w trakcie innego prowadzonego przez niego postępowania.”;

33) art. 67 otrzymuje brzmienie:

„Art. 67. 1. Prezes Urzędu umarza postępowanie, w drodze postanowienia, w przypadku:

- 1) wycofania wniosku o nakazanie zaniechania praktyk ograniczających konkurencję;
- 2) wycofania wniosku o nakazanie zaniechania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów;
- 3) wycofania zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców;
- 4) bezczynności wnioskodawcy uniemożliwiającej prowadzenie postępowania w sprawach praktyk ograniczających konkurencję;
- 5) nienałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 101 ust. 2, art. 102 i 103,
- 6) przejęcia sprawy przez Komisję Europejską na podstawie przepisów prawa wspólnotowego.

2. Prezes Urzędu może, w drodze postanowienia, umorzyć postępowanie w przypadku rozstrzygnięcia sprawy przez właściwy organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej.”;

34) w art. 79:

- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do postanowień Prezesa Urzędu.”;

35) w art. 84:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku gdy wniosek nie spełnia warunków określonych w ust. 2, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia w wyznaczonym terminie.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego i zawiadamia o tym strony.”;

36) w art. 85 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prezes Urzędu może odmówić wszczęcia postępowania antymonopolowego, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, w przypadku nieuzupełnienia przez wnioskodawcę wniosku w wyznaczonym terminie.”;

37) po art. 85 dodaje się art. 85a w brzmieniu:

„Art. 85a. 1. Prezes Urzędu, zgodnie z art. 11 ust. 6 rozporządzenia nr 1/2003/WE, odmawia, w drodze postanowienia, wszczęcia postępowania antymonopolowego w przypadku gdy:

- 1) Komisja Europejska prowadzi postępowanie w tej samej sprawie;
- 2) sprawa została rozstrzygnięta przez Komisję Europejską.

2. Prezes Urzędu, zgodnie z art. 13 rozporządzenia nr 1/2003/WE, może odmówić, w drodze postanowienia, wszczęcia

postępowania antymonopolowego w przypadku gdy:

- 1) właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej prowadzi postępowanie w tej samej sprawie;
  - 2) sprawa została rozstrzygnięta przez właściwy organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.
3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, Prezes Urzędu wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie, może, w drodze postanowienia, zawiesić postępowanie.”;

38) art. 87 otrzymuje brzmienie:

„Art. 87.1. Prezes Urzędu może dopuścić do udziału w postępowaniu w charakterze podmiotu zainteresowanego:

- 1) przedsiębiorcę, który uprawdopodobni, że został poszkodowany na skutek działań stanowiących naruszenie przepisów ustawy;
  - 2) stronę umowy, której dotyczy postępowanie;
  - 3) inny podmiot, który wystąpi z wnioskiem i wykaże swój interes prawny lub którego dopuszczenie do udziału w postępowaniu przyczyni się do wyjaśnienia sprawy.
2. Dopuszczenie lub odmowa dopuszczenia do udziału w postępowaniu w charakterze

podmiotu zainteresowanego następuje w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie.

3. Podmiot zainteresowany ma prawo składania dokumentów i wyjaśnień co do okoliczności sprawy.
4. Podmiot zainteresowany ma prawo wglądu do akt w zakresie, w jakim jest to konieczne do ochrony jego praw, i jeśli nie naruszy to tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych tajemnic podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów.
5. Prezes Urzędu informuje podmiot zainteresowany o sposobie załatwienia sprawy. Podmiotowi temu nie przysługuje prawo do wniesienia odwołania lub zażalenia.
6. Prezes Urzędu zawiadamia stronę o dopuszczeniu do udziału w postępowaniu podmiotu zainteresowanego.”;

39) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. 1. Jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie zarzucanej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia zagrożenia dla konkurencji, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania antymonopolowego może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę lub związek przedsiębiorców, którym jest zarzucane stosowanie praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym zagrożeniom. Wniesienie odwołania nie

wstrzymuje wykonania decyzji. Przed wydaniem decyzji stronie nie przysługuje prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, o którym mowa w art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu określa czas jej obowiązywania. Decyzja ta obowiązuje nie dłużej niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie.
3. Prezes Urzędu może przedłużyć, w drodze decyzji, czas obowiązywania decyzji, o której mowa w ust. 2. Przepis ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.
4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 101 ust. 1 pkt 1 i 2.”;

40) uchyla się art. 89;

41) w art. 91:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środka transportu są przechowywane przedmioty, akta, księgi, dokumenty i inne nośniki informacji mogące mieć wpływ na ustalenie stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania, sąd ochrony konkurencji i konsumentów może, na wniosek Prezesa Urzędu, udzielić zgody na przeprowadzenie przeszukania, w tym na dokonanie zajęcia przedmiotów



mogących stanowić dowód w sprawie, przez funkcjonariuszy Policji z jednostki właściwej ze względu na położenie tego lokalu, pomieszczenia lub nieruchomości albo miejsce pobytu posiadacza środka transportu.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie poważnego naruszenia przepisów ustawy, w przypadkach niecierpiących zwłoki, w szczególności wtedy, gdy mogłoby to spowodować zatarcie dowodów, z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może wystąpić przed wszczęciem postępowania antymonopolowego.”;

42) w art. 92 wyrazy „4 miesięcy” zastępuje się wyrazami „5 miesięcy”;

43) w art. 94 uchyla się ust. 4;

44) art. 95 otrzymuje brzmienie:

„Art. 95. 1. Prezes Urzędu może, w drodze postanowienia, dopuścić do udziału w postępowaniu w charakterze podmiotu zainteresowanego:

- 1) przedsiębiorcę, nad którym inny przedsiębiorca przejmuje kontrolę;
- 2) podmiot zbywający akcje lub udziały;
- 3) podmiot zbywający majątek;
- 4) konkurenta przedsiębiorcy zaangażowanego w koncentrację;
- 5) inny podmiot, który wystąpi z wnioskiem i wykaże swój interes prawny.

2. Podmioty zainteresowane mają prawo składać wyjaśnienia i dokumenty mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

3. Przepis art. 87 ust. 5 stosuje się odpowiednio.”;

45) w art. 97:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 2”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku przedstawienia przez przedsiębiorcę warunków określonych w art. 18 ust. 2 termin, o którym mowa w ust. 1, ulega przedłużeniu o 14 dni.”,

c) w ust. 3 dodaje się na końcu wyrazy „oraz okresów oczekiwania na uiszczenie opłaty, o której mowa w art. 77 ust. 2.”;

46) w art. 100a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisy art. 84 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.”;

47) art. 101 otrzymuje brzmienie:

„Art. 101. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie:

1) dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 5, w zakresie niewyłączonym na podstawie art. 6 i 7, lub naruszenia zakazu określonego w art. 8;

2) dopuścił się naruszenia art. 81 lub 82 Traktatu WE;

3) dokonał koncentracji bez uzyskania zgody Prezesa Urzędu.

2. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość od 1 000 do 50 000 000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie:

1) we wniosku, o którym mowa w art. 22, lub w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 94 ust. 2, podał nieprawdziwe dane;

2) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 11a ust. 3, art. 18 ust. 3 lub art. 45, bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;

3) nie współdziałała w toku kontroli prowadzonej w ramach postępowania na podstawie art. 57, z zastrzeżeniem art. 59 ust. 2;

4) nie wypełnił obowiązku przewidzianego w art. 82.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do związków przedsiębiorców. W przypadku gdy związek przedsiębiorców nie osiąga przychodu, Prezes Urzędu może ustalić karę pieniężną w wysokości do stukrotności przeciętnego wynagrodzenia.”;

48) w art. 102 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorców, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość od 500 do 10 000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 9, art. 11a ust. 1, art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 2 i 4 i art. 23c oraz art. 88 ust. 1 i 3, postanowień wydanych na podstawie art. 60 ust. 1 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk ograniczających konkurencję, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz koncentracji; karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.”;

49) w art. 103 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy lub związku przedsiębiorców karę pieniężną w wysokości do pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli osoba ta umyślnie albo nieumyślnie:

- 1) nie wykonała decyzji, postanowień lub wyroków, o których mowa w art. 102;
- 2) nie zgłosiła zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 12;
- 3) nie udzieliła informacji lub udzieliła nierzetelnych lub wprowadzających w błąd informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 45.”;

50) po art. 103 dodaje się art. 103a w brzmieniu:

„Art. 103a. 1. Z zastrzeżeniem ust. 4, Prezes Urzędu odstępuje od nałożenia kary, o której mowa w art. 101 ust. 1 pkt 1 lub 2, na przedsię-

biorcę biorącego udział w porozumieniu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lub art. 81 Traktatu WE, jeżeli przedsiębiorca ten spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jako pierwszy z uczestników porozumienia:
  - a) dostarczy Prezesowi Urzędu informację o istnieniu zakazanego porozumienia, wystarczającą do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub
  - b) przedstawi Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy, dowód umożliwiający wydanie decyzji, o której mowa w art. 9 lub 10

– jeżeli Prezes Urzędu nie posiadał w tym czasie informacji i dowodów wystarczających do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub wydania decyzji, o której mowa w art. 9 lub 10;
- 2) współpracuje z Prezesem Urzędu w toku postępowania w pełnym zakresie, dostarczając niezwłocznie wszelkie dowody, którymi dysponuje, albo którymi może dysponować i udzielając niezwłocznie wszelkich informacji związanych ze sprawą, z własnej inicjatywy lub na żądanie Prezesa Urzędu;
- 3) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu nie później, niż w dniu poinformowania Prezesa Urzędu o

istnieniu porozumienia lub przedstawienia dowodu, o którym mowa w pkt 1 lit. b;

- 4) nie był inicjatorem zawarcia porozumienia i nie nakłaniał innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu.

2. Jeżeli przedsiębiorca uczestniczący w porozumieniu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lub art. 81 Traktatu WE, nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu obniża karę, o której mowa w art. 101 ust. 1 pkt 1 lub 2, nakładaną na tego przedsiębiorcę, jeżeli spełnia on łącznie następujące warunki:

- 1) przedstawi Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy, dowód, który w istotny sposób przyczyni się do wydania decyzji, o której mowa w art. 9 lub 10;
- 2) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu nie później, niż w momencie przedstawienia dowodu, o którym mowa w pkt 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, Prezes Urzędu nakłada karę:

- 1) w wysokości nie większej niż 5% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary – na przedsiębiorcę, który jako pierwszy spełnił warunki, o których mowa w ust. 2;

- 2) w wysokości nie większej niż 7% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary – na przedsiębiorcę, który jako drugi spełnił warunki, o których mowa w ust. 2;
  - 3) w wysokości nie większej niż 8% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary – na pozostałych przedsiębiorców, którzy spełnili warunki, o których mowa w ust. 2.
4. W przypadku gdy przedsiębiorca spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1 lit. b oraz pkt 2-4, Prezes Urzędu nakłada karę w wysokości określonej w ust. 3 pkt 1, w przypadku gdy inny przedsiębiorca biorący udział w porozumieniu spełnił wcześniej warunki określone w ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2-4.
5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie, w tym w szczególności:
- 1) sposób przyjmowania oraz rozpatrywania wniosków przedsiębiorców o odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie;
  - 2) sposób zawiadamiania przedsiębiorców o stanowisku Prezesa Urzędu

– mając na uwadze konieczność zapewnienia możliwości dokonania rzetelnej oceny spełnienia przez przedsiębiorców warunków, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz właściwego zakwalifikowania wniosków.”;

51) po dziale VI dodaje się dział VIa w brzmieniu:

„Dział VIa. Przepis karny

Art. 106a. 1. Kto, wbrew przepisowi art. 37 ust. 4, narusza obowiązek udzielenia rzecznikowi konsumentów wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia rzecznika lub obowiązek ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika, podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach o czyny określone w ust. 1 następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.<sup>4)</sup>) po art. 479<sup>6</sup> dodaje się art. 479<sup>6a</sup> w brzmieniu:

„Art. 479<sup>6a</sup> § 1. Jeżeli przepisy odrębne przyznają określonym podmiotom, które nie uczestniczą w sprawie, uprawnienie do przedstawiania sądowi istotnego dla sprawy poglądu, do podmiotów tych stosuje się odpowiednio art. 63. Jednak na wniosek podmiotu uprawnionego sąd może zezwolić, aby pogląd został przedstawiony także ustnie na rozprawie.



§ 2. Na wniosek podmiotu uprawnionego sąd udostępnia akta sprawy w zakresie niezbędnym do przedstawienia poglądu.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447, z późn. zm.<sup>5)</sup>) w art. 147:

- 1) w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „obowiązany jest zawiadomić o tym Komisję, spółkę oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów” zastępuje się wyrazami „jest obowiązany zawiadomić o tym Komisję oraz spółkę”;
- 2) w ust. 5 wyrazy „jest obowiązany niezwłocznie poinformować o tym Komisję, tę spółkę oraz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów” zastępuje się wyrazami „jest obowiązany niezwłocznie poinformować o tym Komisję oraz tę spółkę”.

Art. 4. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz o Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. Nr 124, poz. 1153 i Nr 170, poz. 1651) w art. 9 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- „4) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo wyznaczony przez niego przedstawiciel.”.

Art. 5. Do decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydanych na podstawie art. 17 i art. 18 ust. 1 oraz art. 19 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 21 ustawy, o której mowa w art. 1, w dotychczasowym brzmieniu.

Art. 6. Do postępowań wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

- 
- 1) Niniejsza ustawa zmienia również: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi oraz ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz o Rzeczniku Ubezpieczonych.
- 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176 oraz z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151).
- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081.
- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i poz. 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058 oraz z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 9, poz. 75 i Nr 11, poz. 101).
- 5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774, Nr 124, poz. 1151, Nr 170, poz. 1651 i Nr 223, poz. 2216).

## UZASADNIENIE

I. Nowelizacja ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 i Nr 170, poz. 1652) ma na celu przede wszystkim dostosowanie polskiego prawa antymonopolowego do nowego europejskiego systemu ochrony konkurencji, który został określony w rozporządzeniu nr 1/2003/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie przepisów o konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz. Urz. WE L 1 z 4.01.2003, str. 1 i n.). Rozporządzenie to ustala nowe zasady współpracy Komisji Europejskiej oraz organów ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie prowadzenia postępowań dotyczących stosowania przez przedsiębiorców praktyk ograniczających konkurencję, naruszających art. 81 i 82 Traktatu. Rozporządzenie nr 1/2003/WE ze swej istoty (obowiązuje bezpośrednio na terytorium państw członkowskich) nie wymaga implementacji do polskiego porządku prawnego, niemniej konieczne jest stworzenie pewnych procedur, umożliwiających podjęcie przez Urząd stosownych działań oraz ułatwiających i porządkujących współpracę z Komisją i państwami członkowskimi. W związku z tym wprowadza się w ustawie następujące zmiany:

- 1) art. 25a – zgodnie z obowiązkiem nałożonym w rozporządzeniu nr 1/2003/WE na państwa członkowskie UE wyznacza się Prezesa UOKiK jako organ właściwy w zakresie wykonywania zadań z zakresu ochrony konkurencji, wynikających z odpowiednich przepisów Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz przepisów rozporządzenia Rady,
- 2) art. 57 ust. 1a – wprowadza się katalog osób upoważnionych do udziału w kontroli przeprowadzanej w trybie przewidzianym w ustawie; umożliwi to uczestniczenie w kontroli przedstawicielom organów antymonopolowych państw członkowskich UE w przypadku, kiedy UOKiK wykonuje kontrolę u przedsiębiorcy na prośbę takiego organu

prowadzącego postępowanie w sprawie naruszenia art. 81 i 82 Traktatu; zmiana przepisu usprawni też postępowania o charakterze wyłącznie krajowym, umożliwi bowiem udział w kontroli osób, które nie są pracownikami UOKiK ani IH, ale mogą przyczynić się do zwiększenia skuteczności lub szybkości przeprowadzenia kontroli. Udział w kontroli ekspertów z różnych dziedzin jest niejednokrotnie niezbędny ze względu na przedmiot kontroli albo inne okoliczności. Dopuszczenie ich do udziału w kontroli pozwoli Urzędowi na uzyskanie szerszego materiału dowodowego w sprawie. Przede wszystkim jest to jednak korzystne dla przedsiębiorców. Na podstawie art. 57 ust. 1a ustawy Prezes UOKiK będzie mógł bowiem dopuścić do udziału w kontroli m.in. wyspecjalizowanych informatyków, co w znacznym stopniu (ze względu na możliwość zastosowania odpowiednich technik komputerowych) przyczyni się do skrócenia prowadzonych kontroli, a tym samym ograniczy do minimum uciążliwości dla przedsiębiorców z nią związane,

- 3) art. 61a – przepis umożliwia przeprowadzenie przez Prezesa UOKiK kontroli (przeszukania) u przedsiębiorcy, w lokalu mieszkalnym, środku transportu itp. na wniosek Komisji Europejskiej w sytuacji, kiedy Komisja prowadzi własne postępowanie na podstawie przepisów wspólnotowych i napotyka się na opór przedsiębiorców lub innych osób, do których zwraca się o dostarczenie dokumentów, informacji i innych dowodów. Ponieważ Komisja nie ma w takiej sytuacji uprawnienia do zastosowania środków przymusu – na zlecenie Komisji stosownych czynności powinny dokonywać organy krajowe na podstawie przepisów wewnętrznych. Przepis umożliwia też przeprowadzenie przez Prezesa UOKiK kontroli (bez wszczynania postępowania) w innych przypadkach, na wniosek Komisji Europejskiej lub organów ochrony konkurencji innych państw członkowskich, skierowany na podstawie przepisów rozporządzenia Rady,
- 4) art. 65 ust. 2 – przepis ma charakter porządkujący, stanowi odzwierciedlenie w prawie polskim wprowadzonej przez rozporządzenie

Rady możliwości wykorzystania materiałów zgromadzonych w postępowaniu przed Prezesem UOKiK (przekazywanych w trybie rozporządzenia Rady) przez Komisję Europejską i państwa członkowskie UE,

art. 65 ust. 3 – przepis ten umożliwi wykorzystywanie w postępowaniach antymonopolowych prowadzonych przez Prezesa UOKiK informacji przekazywanych przez Komisję Europejską i organy antymonopolowe państw członkowskich UE w zakresie, w jakim to zostanie uznane za dopuszczalne przez organ przekazujący te informacje. Chodzi tu w szczególności o informacje uzyskane od przedsiębiorców korzystających z dobrodziejstwa programu leniency (łagodzenia kar) w postępowaniu przed Komisją Europejską lub w innym państwie członkowskim UE. Nieograniczony dostęp i możliwość wykorzystywania takich informacji przez europejskie organy antymonopolowe godziłyby w bezpieczeństwo prawne tych przedsiębiorców, a w konsekwencji skutkowałoby obniżeniem skuteczności w wykrywalności karteli uznawanych powszechnie za najpoważniejsze ograniczenia konkurencji. W związku z powyższym uznano, że wykorzystywanie informacji dostarczonych przez przedsiębiorców korzystających z leniency może być związane z koniecznością spełnienia warunków określonych przez organ przekazujący te informacje (np. zobowiązanie się do nienałożenia sankcji na przedsiębiorcę, który dostarczył te informacje),

- 5) art. 67 i 85a – konieczne jest wprowadzenie odpowiedniej procedury w przypadkach, kiedy postępowanie w sprawie zostanie wszczęte (a nawet już zakończone) przez państwo członkowskie lub Komisję; w świetle przepisów wspólnotowych dopuszczalne jest prowadzenie postępowania w danej sprawie równoległe w kilku państwach członkowskich, natomiast przejęcie prowadzenia sprawy przez Komisję Europejską wyklucza jednoczesne rozstrzygnięcie w sprawie przez państwo członkowskie – zasady te musiały znaleźć swoje odzwierciedlenie w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

II. Nowelizacja ustawy o ochronie konkurencji przewiduje też wprowadzenie systemu łagodzenia kar nakładanych na uczestników karteli, którzy dobrowolnie wycofali się ze stosowania zakazanych porozumień i powiadomili o tym organ antymonopolowy (art. 103a). Zawiera on reguły analogiczne do tzw. programu leniency, wprowadzanego na podstawie obwieszczenia Komisji z dnia 13 lutego 2002 r. w sprawie zwolnień z obowiązku podlegania karze grzywny i obniżania wysokości grzywien w sprawach o kartele (Dz. Urz. WE C 45 z 19.02.2002 r.). Ma on na celu zwiększenie wykrywalności porozumień ograniczających konkurencję, przede wszystkim karteli o dużych rozmiarach. Należą one do najgroźniejszych ograniczeń konkurencji, prowadzą często do jej wyeliminowania, a co za tym idzie – podwyższenia cen i spadku jakości towarów, co zawsze jest niekorzystne również dla konsumentów. Za najwyższą wartość należy uznać ich wykrywanie i eliminowanie, nawet kosztem zrezygnowania z nałożenia kary na przedsiębiorców w nich uczestniczących. Wprowadzony system łagodzenia kar przewiduje możliwość odstąpienia od nałożenia kary na przedsiębiorcę, który jako pierwszy zawiadomił Urząd o istnieniu kartelu lub dostarczył dowód umożliwiający wydanie decyzji stwierdzającej istnienie porozumienia oraz złagodzenie kar dla pozostałych przedsiębiorców, którzy dostarczyli dowody przyczyniające się do wydania takiej decyzji.

III. W nowelizacji wprowadza się również zmiany ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, których konieczność wprowadzenia wynika z ponad 2-letnich doświadczeń stosowania ustawy przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dawniej: Sąd Antymonopolowy), a w szczególności:

1) w art. 4 skorygowano definicje w celu ich dostosowania do istniejących regulacji (np. definicję konsumenta zastąpiono odwołaniem do definicji zawartej w Kodeksie cywilnym, zmieniono definicję przedsiębiorcy dominującego, zgodnie ze zmianami wprowadzanymi w Kodeksie spółek handlowych) lub doprecyzowania (np. zmiana definicji grupy kapitałowej

– w związku z pojawiającymi się wątpliwościami doprecyzowuje się, że w skład grupy kapitałowej wchodzi też przedsiębiorca ją kontrolujący),

- 2) art. 5 ust. 1 pkt 7 – zmiana powoduje rozszerzenie zakazu zawierania antykonkurencyjnych porozumień także na przypadki, kiedy warunki ofert są uzgadniane pomiędzy organizatorem przetargu a jego uczestnikami,
- 3) art. 6 – porozumienia zawierane przez przedsiębiorców posiadających udział rynkowy nie przekraczający wielkości określonych w tym przepisie (reguła *de minimis*) nie naruszają – co do zasady – konkurencji, nawet jeżeli zawierają antykonkurencyjne klauzule. Nie dotyczy to jednak porozumień, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1-3 i 7 ustawy – polegających m.in. na ustalaniu cen, ograniczaniu lub kontrolowaniu produkcji i zbytu, podziale rynków, a także zmowy przetargowej. Takie klauzule są szczególnie niebezpieczne z punktu widzenia ochrony konkurencji (nawet, jeżeli zawierają je przedsiębiorcy nie posiadający znaczącej pozycji rynkowej). W związku z tym proponuje się wprowadzić zakaz zawierania tego rodzaju porozumień niezależnie od udziału w rynku posiadanego przez ich uczestników. Proponowane rozwiązania są wzorowane na obwieszczeniu Komisji Europejskiej o porozumieniach o mniejszym znaczeniu, które nie ograniczają konkurencji w sposób odczuwalny,
- 4) art. 11a – przepis analogiczny do zawartego w rozporządzeniu nr 1/2003/WE, stwarza możliwość przyjęcia przez Prezesa UOKiK – w przypadku, jeżeli w postępowaniu uprawdopodobniono stosowanie przez przedsiębiorców antykonkurencyjnych praktyk – zobowiązania przedsiębiorców do powstrzymania się od takich naruszeń lub podjęcia określonych działań, w celu zapobieżenia tym naruszeniom. Celem wprowadzenia przepisu jest osiągnięcie większej skuteczności działań Urzędu – jego podstawowym zadaniem jest ochrona konkurencji, nie zaś karanie przedsiębiorców. Prezes UOKiK może przyjąć zobowiązanie przedsiębiorców (odstępując jednocześnie od prowadzenia dalszego

postępowania oraz wydania decyzji stwierdzającej stosowanie praktyki i nałożenia kary), jeżeli byłoby to korzystne dla konkurencji (tzn. niezwłoczne zaprzestanie stosowania praktyki przyniesie większą korzyść dla konkurencji, niż przeprowadzenie do końca postępowania i nałożenie kary na przedsiębiorcę).

Prezes Urzędu może określić w decyzji termin wykonania zobowiązań, określenie tego terminu nie jest jednak obligatoryjne. Co do zasady w decyzjach wydawanych na podstawie ww. przepisu będzie wyznaczany termin wykonania określonych w nich zobowiązań, w pewnych sytuacjach wyznaczenie takiego terminu nie jest jednak (biorąc pod uwagę specyfikę niektórych zobowiązań) możliwe i uzasadnione, także ze względu na interes przedsiębiorców. Zmieniające się okoliczności mogą powodować, że korzystniejsze (zarówno z punktu widzenia ochrony konkurencji, jak i przedsiębiorców) będzie wykonywanie tychże zobowiązań wg kalendarza ustalanego na bieżąco w kontaktach przedsiębiorcy z organem antymonopolowym. Nieokreślenie terminu wykonania zobowiązań w decyzji nie ogranicza skuteczności tego rozstrzygnięcia, ponieważ na przedsiębiorcach będących ich adresatami spoczywa obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji tychże zobowiązań.

Wprowadzenie instrumentu przewidzianego w art. 11a jest korzystne przede wszystkim dla przedsiębiorców, daje im bowiem szansę na wycofanie się ze stosowania niedozwolonej praktyki bez nałożenia kary. Zrównuje też sytuację przedsiębiorców będących stronami postępowania prowadzonego przez Prezesa UOKiK w stosunku do przedsiębiorców, przeciwko którym toczy się postępowanie przed Komisją Europejską (dysponującą analogicznym instrumentem na podstawie przepisów wspólnotowego rozporządzenia nr 1/2003/WE).

Analogiczną możliwość wprowadzono również w stosunku do postępowań w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów – art. 23f,



- 5) art. 13 pkt 2 – obowiązujące obecnie wyłączenie spod obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji, dotyczące przedsiębiorców, których udział rynkowy nie przekraczał 20%, budziło szereg wątpliwości. Było ono kwestionowane przede wszystkim przez samych przedsiębiorców (stwarzało sytuację niepewności prawnej – na przedsiębiorcach spoczywał obowiązek precyzyjnego szacowania, jak wysoki jest ich potencjał rynkowy, powstawały obawy popełnienia błędów), zastrzeżenia (i zalecenie wykreślenia tego kryterium wyłączenia) zostały też zgłoszone przez OECD. Takiego wyjątku od ww. obowiązku nie przewidują również przepisy wspólnotowe. W związku z powyższym uchyla się pkt 2 w art. 13,
- 6) art. 13a – wyłącza się możliwość zastosowania wyłączenia spod obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji ze względu na niski obrót przedsiębiorcy, nad którym jest przejmowana kontrola (którego akcje lub udziały są nabywane) w przypadku, jeżeli skutkiem koncentracji powstanie lub umocni się pozycja dominująca przedsiębiorcy; pozwoli to na uniknięcie koncentracji mających negatywne skutki dla konkurencji, polegających na wykupywaniu przez jednego przedsiębiorcę (grupę kapitałową) szeregu małych przedsiębiorców, działających na określonym rynku. Transakcje te – ze względu na niski obrót nabywanych przedsiębiorców – nie musiały być zgłaszane Prezesowi UOKiK. W efekcie prowadziło to do uzyskania przez nabywców pozycji dominującej na rynku (problem ten dotyczy zwłaszcza rynków lokalnych, na których działa wielu przedsiębiorców o stosunkowo niskim potencjale ekonomicznym),
- 7) art. 17, 18 i 19 – proponuje się zmianę sformułowania kryterium, wg którego Prezes UOKiK będzie dokonywał oceny zgłoszonych koncentracji – przejście z tzw. testu dominacji na tzw. test istotnego ograniczenia konkurencji. Oznacza to, że w razie przyjęcia proponowanej zmiany organ antymonopolowy będzie badał czy planowana koncentracja nie spowoduje na rynku istotnego ograniczenia

konkurencji, czego przejawem może być m.in. powstanie lub umocnienie się pozycji dominującej na rynku (obecnie bada się w pierwszej kolejności tę ostatnią przesłankę i dopiero jej spełnienie może być powodem zakazania antykonkurencyjnej koncentracji),

- 8) art. 21 – jak wynika z doświadczeń UOKiK, niezbędne jest skrócenie terminu „ważności” decyzji zezwalającej na dokonanie koncentracji do 2 lat. Jest to okres, w którym nie zachodzą, co do zasady, bardzo istotne zmiany na rynku, realizacja decyzji w tym terminie przedsiębiorcy nie powoduje więc negatywnych skutków dla konkurencji. Dotychczas obowiązujący termin – 3 lata – był zbyt długi z punktu widzenia ochrony konkurencji i mógł powodować, że planowana koncentracja, bezpieczna dla konkurencji w czasie wydawania decyzji, powodowała de facto jej naruszenie, jeżeli została dokonana po stosunkowo długim czasie (po upływie 2 lat). W takiej sytuacji Prezes UOKiK nie posiada żadnych skutecznych instrumentów zapobiegania dokonaniu tej koncentracji, zgodnie z obowiązującymi przepisami jest ona bowiem dopuszczalna (decyzja o zgodzie obowiązuje).

Proponowana zmiana spowoduje, że co do zasady zgoda będzie ważna przez 2 lata, możliwe będzie natomiast jej przedłużenie na kolejny roczny okres, jeżeli nie będzie to powodowało negatywnych skutków dla konkurencji. W związku z tym maksymalny okres obowiązywania decyzji będzie równy okresowi obowiązującemu obecnie,

- 9) art. 23e – uzupełnia się katalog decyzji, które może wydawać Prezes UOKiK, o decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania. Jest to decyzja analogiczna do wydawanej na podstawie art. 10 w sprawach praktyk ograniczających konkurencję i umożliwi wydanie przez Prezesa UOKiK orzeczenia w przypadku, kiedy przedsiębiorca wprowadził stosował praktykę, ale zaprzestał tego przed wydaniem decyzji,

- 10) art. 29a – powołuje Radę ds. Dobrych Praktyk Gospodarczych jako organ opiniodawczo-doradczy Prezesa UOKiK. Składać się ona będzie z wykwalifikowanych specjalistów z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów (naukowców) oraz przedstawicieli przedsiębiorców i organizacji konsumenckich. Skład Rady odzwierciedlać będzie połączenie teoretycznych i praktycznych problemów prawa ochrony konkurencji i konsumentów. Jak wynika z doświadczeń UOKiK istnieje pilna potrzeba powołania organu, który zajmować się będzie stałym monitorowaniem stosowania prawa antymonopolowego oraz inicjowaniem działań mających na celu skuteczną ochronę konsumentów i przedsiębiorców przed niekorzystnymi zjawiskami rynkowymi. Obsługę administracyjną Rady zapewni UOKiK, koszty jej funkcjonowania zostaną pokryte z budżetu Urzędu,
- 11) art. 39 – umożliwia się organizacjom konsumenckim prowadzenie odpłatnej działalności w zakresie poradnictwa konsumenckiego i pomocy konsumentom w zakresie dochodzenia ich roszczeń (jeżeli status organizacji tak stanowi). Wprowadzenie niewielkich opłat za niektóre rodzaje usług świadczonych przez organizacje konsumenckie (stanowiących częściowy zwrot kosztów ich świadczenia) jest niezbędne ze względu na rosnący zakres tych usług i bardzo ograniczoną wysokość dotacji rządowych dla tych organizacji; ich wprowadzenie umożliwi organizacjom konsumenckim realizację ich zadań w zakresie udzielania pomocy prawnej konsumentom,
- 12) art. 42 – wykreśla się ust. 2 w związku z potrzebą rozszerzenia możliwości prowadzenia postępowania wyjaśniającego również w niektórych sprawach dotyczących koncentracji (np. w celu ustalenia, czy przedłużenie terminu obowiązywania zgody na dokonanie koncentracji nie spowoduje negatywnych skutków w sferze konkurencji); w wyniku tej zmiany konieczne jest uzupełnienie art. 43,

- 13) art. 43 – rezygnuje się z wyznaczania terminu na zakończenie postępowania wyjaśniającego w przypadku postępowań mających na celu badanie rynku; nie jest to typowe postępowanie administracyjne – nie ma w nim stron i nie są rozstrzygane konkretne sprawy, nie jest też prowadzone w celu ustalenia, czy sformalizowane postępowanie administracyjne powinno być w ogóle wszczęte – jego celem jest jedynie zbadanie, jaka jest struktura rynku. Tego rodzaju badania, jeżeli mają być rzetelne i dawać prawdziwy obraz struktury i stopnia koncentracji rynku, trwają stosunkowo długo – co do zasady nie jest możliwe ich zakończenie w ramach czasowych, jakie zakreśla Kodeks postępowania administracyjnego (nie ma też powodów, aby w stosunku do ww. postępowań przyjmować tego rodzaju ograniczenia czasowe),
- 14) art. 45a – przepis umożliwi osobom fizycznym i innym podmiotom przekazanie Urzędowi informacji dotyczących sprawy rozpatrywanej przez Prezesa UOKiK; informacje te, włączone do materiału dowodowego, niejednokrotnie mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy. Przepis umożliwia też Prezesowi UOKiK wystąpienie do osób fizycznych (i innych podmiotów nie będących przedsiębiorcami) o udzielenie informacji dotyczących rozpatrywanej sprawy. Stanowi on uzupełnienie uprawnień wynikających z art. 45 ustawy, wprowadza jednak odmienne reguły współpracy, niż art. 45 – zakłada dobrowolność składania wyjaśnień (a więc nieudzielenie ich na wniosek Prezesa UOKiK nie powoduje nałożenia kary), rozszerza też katalog podmiotów, które mogą ich udzielać,
- 15) art. 58 ust. 1a – przepis umożliwi uzyskanie zgody sądu ochrony konkurencji i konsumentów na przeprowadzenie przeszukania jeszcze przed wszczęciem postępowania antymonopolowego; pozwoli to na przeprowadzenie przeszukania z zaskoczenia, co jest niezwykle istotne w przypadku postępowań w sprawach praktyk ograniczających konkurencję (zwłaszcza karteli) – w takich przypadkach szybkość działania Urzędu jest bardzo istotna, niejednokrotnie decydująca dla

zebrania dowodów przeciwko przedsiębiorcy (przedsiębiorca niespodziewający się przeszukania nie ma czasu ani możliwości ukrycia lub zniszczenia dowodów, co może się zdarzyć przy zwykłej kontroli); analogiczną zmianę wprowadza się w art. 91,

- 16) art. 60 – przewiduje się ograniczenie czasu, na jaki można dokonać zajęcia dowodów – w celu stworzenia lepszej ochrony interesów przedsiębiorców w postępowaniu przed Prezesem UOKiK,
- 17) art. 62 – zmiana przepisu spowoduje szerszą ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa w postępowaniu przed Prezesem UOKiK – z wnioskiem o utajnienie danych zawierających tego rodzaju tajemnicę będą mogły zwracać się nie tylko strony postępowania, ale również inni przedsiębiorcy, jeżeli materiały dotyczące ich działalności zostaną włączone w poczet dowodów,
- 18) art. 63 – przepis rozszerza obowiązek ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa i innych prawnie chronionych tajemnic, o których powzięto wiadomość w toku postępowania, również na pracowników Inspekcji Handlowej, przeprowadzających kontrolę (na podstawie art. 57 ust. 1) w toku postępowania prowadzonego przed Prezesem UOKiK oraz inne osoby upoważnione do udziału w kontroli (na podstawie art. 57 ust. 1a),
- 19) art. 79 – przepis w obecnym brzmieniu wyłącza możliwość zastosowania środków prawnych wzruszania decyzji przewidzianych w K.p.a. (w postępowaniu antymonopolowym obowiązuje odrębny, sądowy tryb kontroli rozstrzygnięć Prezesa UOKiK) – racjonalne jest rozszerzenie tej zasady również na postanowienia Prezesa UOKiK, dzięki czemu zapewnia się spójność i jednolitość procedury antymonopolowej,
- 20) art. 84 i 85 – zaproponowane zmiany mają charakter proceduralny (m.in. zobowiązują Prezesa UOKiK do wyznaczenia terminu na uzupełnienie

wniosku o wszczęcie postępowania; obecnie Prezes Urzędu może odmówić wszczęcia postępowania w przypadku niedostarczenia przez wnioskodawcę w wyznaczonym terminie informacji niezbędnych do rozstrzygnięcia o wszczęciu postępowania, nie było natomiast materialnego przepisu stanowiącego podstawę wyznaczenia terminu); usuwają one wątpliwości pojawiające się w toku prowadzonych postępowań antymonopolowych,

- 21) art. 88 – przepis stwarza Prezesowi UOKiK możliwość zastosowania tzw. środków tymczasowych w toku postępowania w przypadku, kiedy zachowanie przedsiębiorcy stwarza, zdaniem UOKiK, istotne i trudne do usunięcia zagrożenie dla konkurencji. W takich sytuacjach – jak należy oczekiwać, absolutnie wyjątkowych – Prezes UOKiK będzie mógł tymczasowo (na okres co do zasady nie dłuższy, niż do wydania decyzji w sprawie) nakazać przedsiębiorcy zaprzestanie stosowania określonej praktyki. W ten sposób możliwe będzie uniknięcie bardzo poważnych naruszeń konkurencji, mogących mieć nieodwracalne skutki na rynku – obecnie Prezes UOKiK może zobowiązywać przedsiębiorców do zaprzestania antykonkurencyjnych działań dopiero wydając decyzję kończącą postępowanie w sprawie,
- 22) art. 91 – proponuje się rozszerzenie przepisu, tak aby można było przeprowadzić przeszukanie (za zgodą sądu) nie tylko w lokalu mieszkalnym, ale również innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środku transportu, które należą do przedsiębiorcy lub innej osoby, np. pracownika przedsiębiorcy; ułatwi to zbieranie dowodów – w obecnym stanie prawnym osoba nie będąca przedsiębiorcą może je łatwo zataić, przechowując np. w samochodzie (ma to istotne znaczenie, np. w przypadku danych zapisanych w pamięci laptopów, dyskietek itp.),
- 23) art. 92 – wydłuża się termin na zakończenie postępowania antymonopolowego do 5 miesięcy (do tej pory – 4 miesiące). Jak wynika z praktyki, ze względu na skomplikowaną materię prowadzonych

postępowania nie ma możliwości zakończenia większości z nich w obecnie obowiązującym terminie – powoduje to konieczność przedłużania postępowania na podstawie przepisów K.p.a. Jak się wydaje, bardziej właściwe jest określenie realnego terminu zakończenia postępowania w samej ustawie – sprzyja to pewności prawnej przedsiębiorców co do czasu, w jakim postępowanie zostanie zakończone.

Za wydłużeniem terminu na zakończenie postępowania przemawia również procedura współpracy z Komisją Europejską w przypadku rozpatrywania przez Prezesa UOKiK spraw o naruszenie art. 81 lub 82 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (sprawy te będą prowadzone w trybie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów). W takich przypadkach Prezes UOKiK ma obowiązek przesłania Komisji projektu decyzji nie później, niż na 30 dni przed jej wydaniem; wynika stąd, że pomimo zebrania całego lub niemal całego materiału dowodowego w sprawie (skoro ma obowiązek przesłania projektu decyzji, musi mieć już sprecyzowany pogląd co do sposobu zakończenia sprawy) Prezes UOKiK nie będzie mógł wydać decyzji wcześniej, niż po 30 dniach,

- 24) art. 94 – odstępuje się od zasady, że zgłoszenia zamiaru koncentracji powinno nastąpić w narzuconym ustawowo terminie – racjonalne wydaje się pozostawienie decyzji co do terminu zgłoszenia samemu przedsiębiorcy, przy jednoczesnym utrzymaniu reguły, że koncentracja (o ile podlega obowiązkowi zgłoszenia) nie może być dokonana bez zgody Prezesa UOKiK; w ten sposób przedsiębiorca jest zobowiązany do zgłoszenia koncentracji w jakimkolwiek czasie przed jej dokonaniem i jednocześnie wstrzymania się od jej sfinalizowania do czasu otrzymania decyzji Prezesa UOKiK, wyrażającej zgodę na jej dokonanie,
- 25) art. 97 – wprowadza się jednolite terminy na zakończenie postępowania w sprawie koncentracji przedsiębiorców. Do tej pory termin ten wynosił co do zasady 2 miesiące, a dla koncentracji polegających na nabyciu akcji dopuszczonych do publicznego obrotu – 14 dni. Termin 14-dniowy,

jak wynika z doświadczeń Urzędu, nie jest wystarczający, nie pozwala na dokładne przeanalizowanie sprawy i zebranie wszelkich informacji koniecznych do dokonania oceny planowanej koncentracji. W związku z tym proponuje się przyjęcie jednolitego, 2-miesięcznego terminu dla wszystkich spraw koncentracyjnych (jednolite terminy – co stanowi dodatkowy argument – zostały przyjęte również w prawie wspólnotowym),

- 26) art. 101 – przewiduje się zaostrzenie kar za naruszenie przepisów ustawy (do 10% przychodu za naruszenia prawa materialnego i do równowartości 50 milionów euro za naruszenia „proceduralne”). Kara w wysokości obecnie obowiązującej wydaje się niedostatecznie dotkliwa w przypadku poważnych naruszeń przepisów ustawy dokonywanych przez przedsiębiorców o znacznym potencjale ekonomicznym, przez co nie spełnia często swojej odstraszałej funkcji.

Zrezygnowano również z kar za niezgłoszenie zamiaru koncentracji (przedsiębiorcy będą karani za dokonanie koncentracji bez zgody Prezesa UOKiK, nie zaś za sam brak zgłoszenia),

- 27) art. 102 – przepis uzupełnia się w związku z wprowadzeniem do ustawy nowego rodzaju decyzji (art. 11a i art. 88a) Prezesa UOKiK. Podwyższa się w nim również wysokość kar za niewykonanie decyzji lub postanowień Prezesa UOKiK oraz wyroków sądowych w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów,

- 28) art. 103 ust. 1 – podwyższa się górny wymiar kary nakładanej na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy, jeżeli nie wykonuje ona decyzji Prezesa UOKiK lub nie dokonuje zgłoszenia zamiaru koncentracji, a także na osoby nieudzielające, wbrew obowiązkowi, informacji lub niewspółpracujące w toku kontroli. Kara w wysokości obecnie obowiązującej w niektórych przypadkach (osoby pełniące funkcje kierownicze w największych firmach, dopuszczające się szczególnie



ciężkich naruszeń itp.) okazuje się niejednokrotnie niewystarczająca i nie spełnia swojej odstraszańco-dyscyplinującej z założenia funkcji,

- 29) art. 106a – celem zmiany jest wzmocnienie pozycji powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów; dotychczas obowiązujące przepisy nakładają wprawdzie na przedsiębiorcę obowiązek udzielania informacji i wyjaśnień i ustosunkowania się do uwag i opinii rzecznika występującego do przedsiębiorcy w sprawach ochrony praw konsumentów (art. 37 ust. 4 ustawy), nie przewidują jednak sankcji za naruszenie tych obowiązków. W związku z tym przepis ustawowy jest często naruszany przez przedsiębiorców, co uniemożliwia skuteczne wykonywanie przez rzeczników zadań w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- 30) art. 2 nowelizacji – (zmiana K.p.c. zgodnie z propozycją Ministerstwa Sprawiedliwości) – ma na celu stworzenie podstawy dla organów antymonopolowych do przedstawiania swojego stanowiska w postępowaniu sądowym, w przypadku gdy przedmiotem tego postępowania są kwestie związane z ochroną konkurencji. Materialne podstawy dla takiej współpracy sądów krajowych z krajowymi organami antymonopolowymi i Komisją Europejską znajdują się w art. 15 rozporządzenia nr 1/2003/WE,
- 31) art. 3 nowelizacji (zmiana ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi) – proponuje się rezygnację z nałożonego na przedsiębiorców obowiązku informowania Prezesa UOKiK o nabywaniu wskazanych przez tę ustawę pakietów akcji; obowiązek ten stanowi nieuzasadnione obciążenie dla przedsiębiorców, procedura przewidziana w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zapewnia bowiem wystarczającą kontrolę koncentracji z punktu widzenia ochrony konkurencji,

- 32) art. 4 nowelizacji – zmiana przepisu ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz o Rzeczniku Ubezpieczonych ma na celu stworzenie możliwości zasiadania w Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych również – oprócz Prezesa UOKiK – wskazanego przez Prezesa przedstawiciela Urzędu (obecnie może w niej zasiadać Prezes lub wiceprezes UOKiK).

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wejście w życie ustawy spowoduje przede wszystkim – jak należy oczekiwać – usprawnienie postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK i zwiększenie ich skuteczności, co przyniesie pozytywne skutki dla konkurencji i konsumentów.

Wejście w życie ustawy wywrze też pewien wpływ na sytuację przedsiębiorców, zaostrzając kary za niektóre z zakazanych ustawą zachowań. Jednocześnie jednak umożliwi odstąpienie od wymierzenia kary w przypadkach, kiedy przedsiębiorca ściśle współpracuje z Urzędem w ramach prowadzonego postępowania.

2. Projekt ustawy w ramach uzgodnień społecznych został skierowany do organizacji przedsiębiorców o zasięgu ogólnokrajowym (Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Krajowa Izba Gospodarcza, Business Centre Club), jako skupiających podmioty, których sytuacji prawnej dotyczy, oraz do organizacji konsumenckich (Federacja Konsumentów, Stowarzyszenie Konsumentów Polskich). Został również umieszczony na stronie internetowej Urzędu, w celu umożliwienia zgłoszenia ewentualnych uwag i opinii przez wszystkich zainteresowanych.

W projekcie uwzględniono szereg uwag (zarówno merytorycznych, jak i o charakterze legislacyjnym) zgłoszonych w toku konsultacji, dotyczących m.in. zmian: art. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dot. doprecyzowania pojęć używanych w ustawie, m.in. konsumenta i grupy kapitałowej), art. 8 (zaproponowano rezygnację z przewidzianego wykreślenia pkt 7 w ust. 2 tego przepisu), art. 57 (dot. dookreślenia, jakie osoby poza pracownikami UOKiK i IH mogą brać udział w postępowaniu), art. 60 (dot. ograniczenia w czasie zabezpieczenia dowodów), art. 63 (dot. rozszerzenia ochrony informacji zgromadzonych w postępowaniu), art. 101 (dot. zmiany wysokości kar nakładanych w postępowaniu antymonopolowym oraz ich systematyzacji).

3. Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków dla rynku pracy ani rozwoju regionalnego. Może mieć natomiast pozytywny wpływ na gospodarkę, usprawnienie procedur i zaostrzenie kar sprzyjać będzie bowiem bardziej skutecznej ochronie konkurencji na rynku, a co za tym idzie – interesom konsumentów.
4. Wejście w życie ustawy powinno spowodować zwiększenie wpływów budżetowych z tytułu kar, związane z podwyższeniem ich wysokości. Wzrost wpływów budżetowych z tego tytułu może wynosić maksymalnie nawet do ok. 50% (do 1 000 000 PLN) w stosunku do roku 2003.

Należy jednak podkreślić, że wysokość tych wpływów jest trudna do oszacowania – nakładanie kar każdorazowo ma charakter indywidualny, uwzględniający wszystkie okoliczności, w jakich nastąpiło naruszenie przepisów ustawy, stopień naruszenia przepisów oraz czas trwania niedozwolonych praktyk. Należy zakładać, że podniesienie progów będzie bodźcem dla Urzędu do proponowania wyższych kar, ale trudno zakładać, że będzie to odzwierciedlało proporcje zmian ich ustawowych granic. Ponadto trzeba wspomnieć, że nie istnieje stały związek pomiędzy wielkością nakładanych kar a wpływami z ich tytułu. Główne problemy, które mają na to wpływ to:

- procedura odwoławcza – jej wynik i trwanie w czasie,
- trudna do oszacowania ściągalność kar,
- procedura rozkładania kar na raty.

Ponadto sama wielkość nakładanych na przedsiębiorców i ich związki kar jest zależna od wielu trudno przewidywalnych czynników, żeby wymienić tylko:

- liczbę przypadków naruszenia ustawy ogółem,
- liczbę wykrytych i ukaranych przypadków naruszenia ustawy,
- koniunkturę gospodarczą – mającą wpływ na przychody przedsiębiorców.

W związku z powyższym, trzeba mieć świadomość, że podane wyżej kwoty mają charakter wyłącznie szacunkowy, a zatem wzrost wpływów do budżetu może nie być tak znaczny.

Jednocześnie wejście w życie ustawy spowoduje skutki dla budżetu państwa związane z koniecznością zwiększenia zatrudnienia w UOKiK. W wyniku wejścia w życie wspólnotowego rozporządzenia 1/2003 reformującego system ochrony konkurencji w UE i związanej z nim ściśle niniejszej nowelizacji ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów na Urząd zostanie nałożony szereg nowych zadań, m.in.:

- obowiązek prowadzenia postępowań dotyczących naruszenia art. 81 i 82 Traktatu, co spowoduje bardzo istotne zwiększenie liczby postępowań prowadzonych przez Urząd. UOKiK będzie zobowiązany (w przypadku każdego wszczętego postępowania o charakterze krajowym) do badania, czy przedsiębiorcy nie naruszają również prawa wspólnotowego. Biorąc pod uwagę bardzo szeroką interpretację pojęcia „wpływu na handel między państwami członkowskimi UE” należy liczyć się z tym, że w bardzo dużej części spraw taki wpływ może występować. W związku z tym konieczne będzie prowadzenie równoległe dwóch postępowań (opartego na przepisach krajowych i wspólnotowych),
- obowiązki w zakresie przeprowadzania kontroli (konieczność asystowania przez pracowników Urzędu w kontrolach prowadzonych przez Komisję Europejską na terytorium Polski, przeprowadzanie przeszukań u przedsiębiorców na wniosek Komisji w sytuacji, jeżeli prowadząc kontrolę napotyka ona na opór przedsiębiorcy oraz prowadzenie kontroli na wniosek organów ochrony konkurencji innych państw członkowskich UE). Obowiązki te wymagają znacznego zaangażowania pracowników Urzędu w pracochłonne i czasochłonne czynności, nie związane bezpośrednio z postępowaniami prowadzonymi przez Urząd, w znacznym stopniu zwiększając obciążenie UOKiK,
- konieczność przesyłania Komisji projektów decyzji UOKiK oraz innych dokumentów, wyjaśnień, dodatkowych informacji. Obowiązki te w znacznym stopniu zwiększają obciążenie Urzędu, zarówno ze względu na ilość materiałów, jakie będą musiały być przesyłane, krótkie i sztywne terminy ich nadsyłania, jak i na to, że będą one opracowywane w języku

- angielskim (pracownicy zaangażowani we współpracę z organami wspólnotowymi będą więc musieli biegle posługiwać się tym językiem),
- obowiązek przekazywania informacji o prowadzonych postępowaniach w ramach sieci ECN (co spowoduje m.in. konieczność zatrudnienia nowych pracowników zajmujących się obsługą informatyczną Urzędu).

Tak istotne rozszerzenie kompetencji UOKiK i związane z nim rozszerzenie obowiązków Urzędu pociąga za sobą konieczność zwiększenia zatrudnienia zarówno dodatkowych pracowników merytorycznych, jak i wykwalifikowanych tłumaczy i informatyków.

W związku z powyższym przewiduje się, że wejście w życie niniejszej nowelizacji spowoduje konieczność utworzenia w UOKiK 30 nowych etatów (2 etaty przewidziane są dla pracowników obsługujących Radę ds. Dobrych Praktyk Gospodarczych). Wykwalifikowana kadra umożliwi efektywną współpracę z odpowiednimi organami krajowymi państw członkowskich i Komisją Europejską oraz przyczyni się do skutecznej realizacji licznych zadań Prezesa UOKiK mających na celu ochronę konkurencji i konsumentów przed niekorzystnymi zjawiskami rynkowymi.

#### 1. Wynagrodzenia osobowe służby cywilnej

1) średnie wynagrodzenie wynikające z projektu ustawy budżetowej  
= 3.043,45 PLN

2) skutki zwiększenia zatrudnienia o 30 etatów:

12 m-cy x 30 etatów x 3.043,45 = 1.095.642

Kwota zwiększenia wynagrodzeń osobowych w tys. zł 1.096.

#### 2. Pochodne od wynagrodzeń

1) składki ZUS – § 4110

1.095.642 x 16,24% = 177.932

2) składki na Fundusz Pracy – § 4120

1.095.642 x 2,45% = 26.843

Kwota zwiększenia pochodnych od wynagrodzeń w tys. zł 205.

## 3. Wydatki rzeczowe

- 1) wydatki rzeczowe wg planu na 2003 r. = 7.520 tys. zł
- 2) przeciętne miesięczne wydatki na utrzymanie 1 stanowiska pracy w UOKiK  
 $7.520.000 : 245 \text{ etatów} : 12 \text{ m-cy} = 2.558 \text{ zł (na 1 etat)}$
- 3) ogółem utrzymanie 30 nowych stanowisk pracy  
 $12 \text{ m-cy} \times 30 \text{ etatów} \times 2.558 \text{ zł} = 921 \text{ tys. zł}$
- 4) jednorazowe koszty wyposażenia stanowisk pracy  
 $30 \text{ etatów} \times 5.000 \text{ zł} = 150 \text{ tys. zł}$

Kwota zwiększenia wydatków rzeczowych w tys. zł 1.071.

## 4. Wydatki inwestycyjne

- zakup 30 komputerów  $\times 7.500 \text{ zł} = 225.000 \text{ zł}$   
zakup 2 drukarek  $\times 5.000 \text{ zł} = 10.000 \text{ zł}$   
rozszerzenie sieci 8.000 zł.

Kwota zwiększenia wydatków inwestycyjnych w tys. zł 243.

Ogółem skutki zwiększenia zatrudnienia w UOKiK o 30 etatów wynoszą w tys. zł 2.615.

## **UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O OCHRONIE KONKURENCJI I KONSUMENTÓW ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW**

Nowelizacja ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wprowadza procedury mające na celu usprawnienie współpracy organów krajowych z Komisją Europejską ustanowione w rozporządzeniu nr 1/2003/WE w sprawie wprowadzenia w życie przepisów o konkurencji, ustanowionych w artykułach 81 i 82 TWE i zmieniające rozporządzenia nr 1017/68, nr 2988/74, nr 4056/86 oraz nr 3975/87 (Dz. Urz. WE L 1 z 4.01.2003 r.) (dalej: rozporządzenie).

Rozporządzenie, w art. 35, nakłada obowiązek wyznaczenia w państwach członkowskich władzy odpowiedzialnej za stosowanie art. 81 i 82 TWE. Projekt ustawy w art. 1 pkt 15) wyznacza, jako organ wykonujący powyższe zadanie, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK).

Wykonanie kompetencji nałożonych na krajowe urzędy ochrony konkurencji na mocy art. 22 ust. 1 i 2 rozporządzenia stanowi art. 1 pkt 29) projektu, który umożliwia przeprowadzenie kontroli u przedsiębiorcy przez Prezesa UOKiK, na wniosek Komisji lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego UE.

Art. 20 rozporządzenia ustanawia obowiązek zapewnienia pomocy w przeprowadzeniu inspekcji przez Komisję Europejską. Art. 1 pkt 25) i 29) projektu ustawy ma na celu umożliwić udzielenie takiej pomocy w postaci wydania stosownego nakazu przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie przeszukania przez pracowników Komisji Europejskiej.

Art. 11 ust. 6 rozporządzenia stanowi, iż w momencie rozpoczęcia przez Komisję działań zmierzających do przyjęcia odpowiedniej decyzji, urzędy ochrony konkurencji państw członkowskich zwolnione są z kompetencji w zakresie stosowania art. 81 i 82 TWE. Realizacji tego przepisu ma służyć propozycja zawarta w art. 1 pkt 33) i 37) projektu ustawy upoważniająca Prezesa UOKiK do odmowy wszczęcia postępowania antymonopolowego w sytuacji, gdy rozpoznaniem tej sprawy zajmuje się Komisja Europejska.

Art. 1 pkt 41) projektu ustawy realizuje obowiązek zawarty w art. 21 rozporządzenia. Przepis ten stanowi, że w razie uzasadnionych podejrzeń istnienia poważnego naruszenia artykułów 81 lub 82 Traktatu inspekcja Komisji może przeszukiwać inne miejsca niż tylko siedziba przedsiębiorcy (np. środki transportu i mieszkania) i w celu dokonania tego przeszukania nakazuje państwu członkowskiemu udzielenie odpowiedniej pomocy.



Art. 1 pkt 32) projektu ustawy wprowadza zakaz przekazywania informacji uzyskanych w toku postępowania, przy czym powyższy zakaz nie stosuje się do wymiany informacji z Komisją i organami ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej. Przepis ten umożliwia realizację normy zawartej w art. 12 rozporządzenia.

W konkluzji należy stwierdzić, iż wyżej przedstawiona analiza pozwala uznać projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów za dostosowujący prawo polskie do wspólnotowego *aquis* w zakresie polityki konkurencji.



**URZĄD  
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

**MINISTER**  
***Prof. dr hab. Danuta Hübner***

Min. DH- - 374 /04/DPE/kszc,gg

Warszawa, 04.02. 2004 r.

**Pan**  
**Aleksander Proksa**  
**Sekretarz Rady Ministrów**

**Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.**

W związku z przedłożonym projektem ustawy (nr KRM-10-20-04), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Nowelizacja ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ma na celu dostosowanie polskiego prawa antymonopolowego do nowego europejskiego systemu ochrony konkurencji oraz usprawnienie działania Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta przez zwiększenie skuteczności prowadzenia postępowań antymonopolowych.
- II. Kwestie zawarte w opiniowanym projekcie regulowane są przepisami pierwotnego prawa wspólnotowego - art. 81 i 82 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE) oraz następującymi aktami prawa wtórnego:
  - Rozporządzeniem Rady nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji pomiędzy przedsiębiorcami (Dz. Urz. UE L 24/1 z 29.01.2004).
  - Rozporządzeniem Rady 1/2003 w sprawie wprowadzenia w życie przepisów dotyczących konkurencji, ustanowionych w artykułach 81 i 82 TWE i zmieniające rozporządzenia nr 1017/68, nr 2988/74, nr 4056/86 oraz nr 3975/87 (Dz. Urz. UE L 1 z 4.01.03 ).

- III. Rozporządzenie Rady 1/2003/WE ma na celu skuteczne włączenie krajowych sądów i odpowiednich organów ds. konkurencji w proces stosowania wspólnotowych reguł konkurencji.

Ww. regulacja ustanawia zasadę równoległych kompetencji, w tym bezpośredniego stosowania przez organy ochrony konkurencji państw członkowskich art. 81 i 82 TWE (art. 1). Ponadto stanowi, że w przypadku, gdyby zakazane porozumienie lub nadużycie pozycji dominującej mogło wpływać na handel pomiędzy państwami członkowskimi, wspólnotowe prawo konkurencji znajduje zastosowanie z wyłączeniem przepisów krajowych (art. 3). Rozporządzenie obowiązuje bezpośrednio i nie ma potrzeby jego implementacji. Jednak regulacja ta nakazuje państwom członkowskim wprowadzenie pewnych procedur krajowych mających na celu usprawnienia współpracy organów krajowych z Komisją.

- IV. Rozporządzenie 1/2003 nakłada obowiązek wyznaczenia w państwach członkowskich władzy odpowiedzialnej za stosowanie art. 81 i 82 TWE. Projekt rozporządzenia w art. 1 pkt. 16 wyznacza, jako organ wykonujący zadania przewidziane Rozporządzeniem Rady, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji.

- V. Art. 1 pkt. 24 projektu rozszerza katalog osób mających prawo do przeprowadzenia kontroli u przedsiębiorcy w toku postępowania antymonopolowego.

Czynności kontrolne mogą dokonać: pracownicy UOKiK, Inspekcji Handlowej lub pracownicy organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Należy zaznaczyć, iż zapis taki umożliwia implementację art. 22 Rozporządzenia 1/2003.

- VI. Art. 20 Rozporządzenia 1/2003, stanowi, że inspektorzy KE w toku powierzonych czynności mogą m.in. sprawdzać księgowość, uzyskiwać wszelkiego rodzaju kopie, pieczętować nieruchomości zakładowe oraz przesłuchiwać personel przedsiębiorstwa. Art. 20 ust. 6 rozporządzenia nakłada na państwo członkowskie obowiązek zapewnienia pomocy w przeprowadzeniu ww. inspekcji. Art. 1 pkt. 25 i 29 ma na celu umożliwić tą pomoc w postaci wydania stosownego nakazu przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumenta na dokonanie przeszukania przez pracowników Komisji Europejskiej.

- VII. Art. 11 ust. 6 Rozporządzenia 1/2003 stanowi, iż w momencie rozpoczęcia przez Komisję działań zmierzających do przyjęcia odpowiedniej decyzji, urzędy ochrony konkurencji państw członkowskich zwolnione są z kompetencji w zakresie stosowania art. 81 i 82 TWE. Realizacji tego przepisu ma służyć propozycja zawarta w art. 1 pkt. 33) i 37) upoważniająca

Prezesa UOKiK do umorzenia lub odmowy wszczęcia postępowania antymonopolowego w sytuacji, gdy rozpoznaniem tej sprawy zajmuje się Komisja Europejska.

Art. 5 ww. Rozporządzenia umożliwia, w określonych przypadkach, urzędowi ochrony konkurencji państw członkowskich nakładanie grzywnien lub innych kar przewidzianych przez prawo krajowe. System kar przewidziany jest w art. 1 pkt 46, art.101 pkt 3 i pkt 49 opiniowanego projektu.

Zgodnie z art. 21 Rozporządzenia 1/2003 r., w razie uzasadnionych podejrzeń istnienia poważnego naruszenia artykułów 81 lub 82 Traktatu inspekcja Komisji może przeszukiwać inne miejsca niż tylko siedziba przedsiębiorcy (np. środki transportu, domy dyrektorów, menadżerów firm oraz personelu). Takie działanie wymaga wydania odpowiedniej decyzji, która musi być zatwierdzona przez właściwy sąd państwa członkowskiego. Przepis ten realizuje art. 1 pkt 41 opiniowanego projektu.

VIII. Stosownie do art. 12 Rozporządzenia 1/2003, Komisja i organy ochrony konkurencji państw członkowskich dostarczać będą sobie nawzajem i wykorzystywać jako materiał dowodowy w prowadzonych postępowaniach na podstawie prawa wspólnotowego, wszelkie materiały dotyczące okoliczności faktycznych i kwestii prawnych (*de facto* i *de iure*), w tym informacje poufne. Art. 1 pkt 32 i art. 65 ust. 2 stanowi, iż zakazu przekazywania informacji uzyskanych w toku postępowania nie stosuje się do wymiany informacji z Komisją i organami ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej.

IX. Ponieważ pozostałe przepisy projektu, które mają na celu usprawnienie postępowania antymonopolowego (m.in. art. 1 pkt 3,6,9,44 ) nie wpływają na handel pomiędzy państwami członkowskimi., należą do wyłącznej kompetencji państw członkowskich.

Jednak powyższe przepisy w znacznej mierze wzorują się na wspólnotowym prawie konkurencji (m.in. Rozporządzeniu Rady nr 4064/89, Obwieszczeniu Komisji w sprawie porozumień o bagatelnym znaczeniu - Dz. Urz.WE C 291/1 2000).

IX. Projekt ustawy przedstawiony Radzie Ministrów zawiera autopoprawkę polegającą na wykreśleniu z projektowanych przepisów punktu 7 oraz 10. Zaproponowana zmiana ma na celu pozostawienie obecnego rozwiązania zawartego w przepisie art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dotyczące progu łącznego obrotu uczestników koncentracji. Wprowadzenie wielkości 250 000 000 euro spowodowało by pozostawienie poza kontrolą Prezesa UOKiK większości dokonywanych w Polsce koncentracji, które nie mają wymiaru

Europejskiego. Dlatego też obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji będzie dotyczył łącznie w przypadkach, gdy uczestnicy koncentracji wykazywać będą obrót 50 000 000 euro. Zaproponowana zmiana nie jest sprzeczna z postanowieniami zawartymi w Rozporządzeniu nr 139/2004.

Propozycja zmiany zawarta w punkcie 10 dotyczy sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji. Proponowany w ustawie nowelizującej wyjątek od ogólnej reguły obliczania obrotu na potrzeby stosowania art. 13 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zawierającego wyłączenie, budzi wątpliwości interpretacyjne. W trakcie prac Komisji Prawniczej również podnoszono ten argument. Przyjęcie takiego zapisu nie spowoduje niesprzeczności z prawem europejskim.

**XI. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż przedstawiony projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wraz z autopoprawką jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan

Cezary Banasiński

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta

Tabela zgodności ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz o zmianie niektórych innych ustaw z rozporządzeniem nr 1/2003/WE z 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie przepisów o konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu

PROJEKTOWANY PRZEPIS USTAWY O OCHRONIE KONKURENCJI I KONSUMENTÓW	PRZEPIS ROZPORZĄDZENIA nr 1/2003/WE
art. 11 ust. 3 – ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w art. 11 ust. 2, spoczywa na przedsiębiorcy	art. 2
art. 11a – akceptowanie przez Prezesa UOKiK zobowiązań przedsiębiorców do zaniechania określonych praktyk zagrażających konkurencji	art. 9
<b>art. 24 ust. 1a – wyznaczenie Prezesa UOKiK jako organu właściwego do stosowania art. 81 i 82 TWE</b>	<b>art. 35 ust. 1*</b>
art. 45a – uprawnienie do składania wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy	art. 19 ust. 1
art. 58 ust. 1a – zwracanie się przed wszczęciem postępowania do sądu o zgodę na dokonanie przeszukania	art. 20 ust. 7
art. 61a pkt 1 - przeprowadzenie kontroli u przedsiębiorcy sprzeciwiającego się kontroli dokonywanej przez Komisję	art. 20 ust. 6
art. 61a pkt 2 – przeprowadzenie kontroli przez Prezesa UOKiK na wniosek Komisji lub organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE	art. 22 ust. 1 i 2
art. 65 ust. 2 pkt 3 – dopuszczalność przekazywania innym organom stosującym prawo konkurencji UE informacji uzyskanych przez Prezesa UOKiK w toku postępowania	art. 12 ust. 1
art. 65 ust. 3 – dopuszczalność niewykorzystywania informacji uzyskanych od innego organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego do nakładania sankcji	art. 11 ust. 1 pkt 37-42 projektu obwieszczenia o współpracy
art. 67 ust. 1 pkt 6 – umorzenie postępowania w razie przejścia sprawy przez Komisję	art. 11 ust. 6
art. 67 ust. 2 – możliwość umorzenia postępowania w razie wydania rozstrzygnięcia w sprawie przez inny organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE	art. 13 ust. 1
art. 85a ust. 1 – odmowa wszczęcia postępowania w przypadku, gdy sprawą zajmuje się Komisja	art. 11 ust. 6
art. 85a ust. 2 – możliwość odmowy wszczęcia postępowania w przypadku, gdy sprawą zajmuje się inny organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE	art. 13 ust. 2
art. 85a ust. 3 – możliwość zawieszenia postępowania w przypadku, gdy sprawą zajmuje się inny organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego UE	art. 13 ust. 1
art. 88 – zobowiązanie przedsiębiorcy w toku postępowania do zaprzestania określonych działań w celu zapobieżeniu zagrożenia dla konkurencji	art. 8 ust. 1 i 2
art. 91 ust. 1 – przeszukanie lokalu mieszkalnego lub innego pomieszczenia, nieruchomości, środka transportu	art. 21 ust. 1
art. 91 ust. 1a – przeszukanie w razie prawdopodobieństwa utrudniania przeszukania	art. 21 ust. 4
art. 92 – wydłużenie terminu zakończenia postępowania do 5 miesięcy	art. 11 ust. 4
art. 103a – wprowadzenie możliwości odstąpienia od karania lub karania mniej dolegliwego przedsiębiorcy uczestniczącego w niedozwolonym porozumieniu, a podejmującego współpracę z Prezesem UOKiK	pkt. 37-42 projektu obwieszczenia o współpracy

**\* Jest to jedyny przepis Rozporządzenia nr 1/2003/WE, który nakłada obowiązek dostosowania prawa krajowego do prawa UE. Obowiązek ten wypełnia projektowany art. 24 ust. 1a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.**

Powyższe zestawienie tabelaryczne zawiera wykaz przepisów przewidzianych do wprowadzenia w ustawie o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z wejściem w życie rozporządzenia nr 1/2003/WE oraz wykaz przepisów ww. rozporządzenia odpowiadających projektowanym unormowaniom. Ww. rozporządzenie wraz z projektami rozporządzenia wykonawczego oraz obwieszczeń Komisji stanowi element reformy wspólnotowego prawa konkurencji. Rozporządzenie po wejściu Polski do UE będzie stosowane w naszym kraju bezpośrednio, dlatego jego przepisy nie wymagają implementacji do polskiego porządku prawnego. Obwieszczenia Komisji są dokumentami wiążącymi prawnie jedynie Komisję, jednakże organy antymonopolowe na podstawie wspólnego oświadczenia wydanego w oparciu o art. 11 ust. 1 Rozporządzenia nr 1/2003/WE zobowiążą się do przestrzegania postanowień zawartych w obwieszczeniu Komisji o współpracy pomiędzy organami ochrony konkurencji.

Planowane zmiany w ustawie związane z wejściem w życie rozporządzenia nr 1/2003/WE mają charakter porządkujący, ich celem jest przede wszystkim zachowanie spójności przepisów polskiej ustawy antymonopolowej z rozwiązaniami przyjętymi w rozporządzeniu nr 1/2003/WE oraz w obwieszczeniu o współpracy z Komisją oraz organami antymonopolowymi państw członkowskich.

## **ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 1/2003**

**z dnia 16 grudnia 2002 r.**

### **w sprawie wprowadzenia w życie przepisów o konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Tekst mający znaczenie dla EOG)**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 83,

uwzględniając wniosek Komisji<sup>1</sup>,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego<sup>2</sup>,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego<sup>3</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W celu ustanowienia systemu, który gwarantuje, że konkurencja na wspólnym rynku nie zostanie zniekształcona, art. 81 i 82 należy skutecznie i jednolicie zastosować na terenie Wspólnoty. Rozporządzenie Rady nr 17 z dnia 6 lutego 1962, pierwsze rozporządzenie wprowadzające w życie art. 81 i 82\* Traktatu<sup>4</sup>, umożliwiły rozwój wspólnotowej konkurencyjności, co pomogło rozszerzyć ideę konkurencyjności w obrębie Wspólnoty. W świetle doświadczeń rozporządzenie to powinno jednak zostać zastąpione przepisami prawnymi, które umożliwią sprostanie wyzwaniom zintegrowanego rynku i przyszłego poszerzenia Wspólnoty.

---

<sup>1</sup> Dz.U. C 365 E z 19.12.2000, str. 284.

<sup>2</sup> Dz.U. C 72 E z 21.3.2002, str. 305.

<sup>3</sup> Dz.U. C 155 z 29.5.2001, str. 73.

\* Nazwa rozporządzenia nr 17 została dostosowana w celu uwzględnienia zmiany numeracji artykułów Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z art. 12 Traktatu z Amsterdamu; pierwotne odwołania dotyczyły art. 85 i 86 Traktatu.



(2) W szczególności konieczne jest przemyślenie na nowo uzgodnień dotyczących zastosowania wyjątków od zakazów umów, które ograniczają konkurencję, ustanowionych w art. 81 ust. 3 Traktatu. Na mocy art. 83 ust. 2 lit. b) Traktatu należy w tej sprawie wziąć pod uwagę potrzebę zapewnienia skutecznego nadzoru z jednej strony i uproszczenia administracji w najszerszym możliwym zakresie z drugiej.

(3) Scentralizowany system ustanowiony rozporządzeniem nr 17 nie zapewnia już równowagi pomiędzy tymi dwoma celami. Zakłóca on zastosowanie wspólnotowych reguł konkurencji przez sądy i władze Państw Członkowskich, zaś stosowany system powiadomień uniemożliwia Komisji skoncentrowanie środków na zahamowaniu najpoważniejszych naruszeń. Ponadto narzuca na przedsiębiorstwa duże koszty.

(4) Obecny system należy zatem zastąpić bezpośrednio stosowanym systemem wyjątków, w którym urzędy ochrony konkurencji oraz sądy Państw Członkowskich są władne stosować nie tylko art. 81 ust. 1 i art. 82 Traktatu, mające bezpośrednio zastosowanie na mocy prawa precedensowego Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, lecz także art. 81 ust. 3 Traktatu.

(5) W celu zapewnienia skutecznego egzekwowania wspólnotowych przepisów o konkurencji i jednoczesnego respektowania fundamentalnych praw obrony, rozporządzenie niniejsze powinno normować ciężar dowodów na mocy art. 81 i 82 Traktatu. Jest obowiązkiem strony lub władzy zarzucającej naruszenie art. 81 ust. 1 i 82 Traktatu dowiedzenie zgodnie z wymaganym standardem prawnym jego zaistnienia. Jest obowiązkiem przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia przedsiębiorstw odwołującego się do prawa do obrony wobec zarzutu naruszenia wykazanie zgodnie z wymaganym standardem prawnym, że warunki zastosowania takiej obrony są zadowalające. Rozporządzenie niniejsze nie wpływa ani na krajowe przepisy dotyczące standardu dowodów, ani na obowiązki urzędów ochrony konkurencji i sądów Państw Członkowskich odnoszące się do zapewnienia stosownych okoliczności sprawy, pod warunkiem że takowe przepisy i zobowiązania są zgodne z ogólnymi zasadami prawa wspólnotowego.

---

<sup>4</sup> Dz.U. 13 z 21.2.1962, str. 204/62. Rozporządzenia ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1216/1999 (Dz.U. L 148 z 15.6.1999, str.5).

(6) W celu zagwarantowania, że wspólnotowe przepisy o konkurencji są skutecznie stosowane, urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich powinny być bliżej związane ze stosowaniem tych przepisów. W tym celu urzędy te powinny być uprawnione do stosowania prawa wspólnotowego.

(7) Sądy krajowe mają do odegrania zasadniczą rolę w dziedzinie stosowania wspólnotowych przepisów o konkurencji. Kiedy rozstrzygają spór między prywatnymi osobami fizycznymi, chronią prawa obywatelskie na mocy prawa wspólnotowego, na przykład przyznając odszkodowanie ofiarom naruszenia. Rola sądów krajowych w takim przypadku uzupełnia rolę urzędów ochrony konkurencji Państw Członkowskich. Dlatego sądy powinny być uprawnione do pełnego stosowania art. 81 i 82.

(8) W celu zapewnienia skutecznej realizacji przepisów Wspólnoty dotyczących konkurencji i właściwego funkcjonowania mechanizmów współpracy określonych w niniejszym rozporządzeniu konieczne jest zobowiązanie urzędów ochrony konkurencji i sądów Państw Członkowskich do stosowania również art. 81 i 82 Traktatu, tam gdzie stosują krajowe prawo o konkurencji odnośnie umów i czynności, które mogą wpływać na handel pomiędzy Państwami Członkowskimi. W celu stworzenia równych reguł gry dla umów, decyzji podejmowanych przez stowarzyszenia przedsiębiorstw i zgodnie ustalonych działań na rynku wewnętrznym konieczne jest również określenie zgodnie z art. 83 ust. 2 lit. e) relacji między krajowymi przepisami prawa i wspólnotowym prawem o konkurencji. Dla osiągnięcia tego celu konieczne jest zastrzeżenie, że zastosowanie krajowych przepisów prawnych dotyczących konkurencji, decyzji i wspólnych działań w rozumieniu art. 81 ust. 1 nie może prowadzić do zakazu takich umów, decyzji i wspólnych działań, jeśli nie są one również zabronione na mocy wspólnotowego prawa o konkurencji. Koncepcje umów, decyzji i wspólnych działań są autonomicznymi pojęciami z dziedziny wspólnotowego prawa o konkurencji, obejmującego koordynację zachowania się przedsiębiorstw na rynku zgodnie z interpretacją sądów wspólnotowych. Na mocy niniejszego rozporządzenia Państwa Członkowskie nie powinny być wyłączone z przyjęcia na swoim terytorium bardziej rygorystycznych krajowych przepisów prawnych dotyczących konkurencji, które zabronią lub narzucą sankcje na jednostronne działania prowadzone przez przedsiębiorstwa. Te bardziej rygorystyczne krajowe przepisy prawne mogą zawierać zastrzeżenia, które zabraniają lub nakładają sankcje na zachowania antykonkurencyjne wobec przedsiębiorstw uzależnionych ekonomicznie. Co więcej, rozporządzenie niniejsze nie stosuje się do krajowych przepisów

prawnych nakładających sankcje natury karnej na działalność gospodarczą, z wyjątkiem takiego zakresu, że sankcje te są środkami, dzięki którym wykonuje się przepisy o konkurencji stosowane wobec przedsiębiorstw.

(9) Art. 81 i 82 Traktatu mają na celu ochronę konkurencji na rynku. Rozporządzenie niniejsze, które zostało przyjęte dla wprowadzenia w życie postanowień Traktatu, nie wyklucza wdrożenia na terytorium Państw Członkowskich ich własnych przepisów prawnych chroniących słuszne interesy tych państw, pod warunkiem że takie przepisy prawne są zgodne z ogólnymi zasadami i innymi przepisami prawa wspólnotowego. W takim zakresie, w jakim te przepisy krajowe dążą w sposób przeważający do celu odmiennego niż ochrona konkurencyjności rynku, urzędy ochrony konkurencji i sądy Państw Członkowskich mogą zastosować takie przepisy prawne na własnym terytorium. Państwa Członkowskie mogą odpowiednio na mocy niniejszego rozporządzenia wdrożyć na własnym terytorium przepisy krajowe, które zabraniają lub narzucają sankcje za akty nieuczciwych praktyk handlowych, czy to jednostronnie, czy za wzajemną umową. Takie przepisy prawne mają szczególny cel, bez względu na rzeczywiste lub przypuszczalne efekty takich działań na konkurencję rynkową. W szczególności odnosi się to do przepisów prawnych, które zabraniają przedsiębiorstwom nakładania na ich partnerów handlowych, uzyskiwania lub usiłowania uzyskiwania od nich warunków i terminów nieuzasadnionych, nieproporcjonalnych lub bezwzględnych.

(10) Rozporządzenia takie jak 19/65/EWG<sup>5</sup>, (EWG) nr 2821/71<sup>6</sup>, (EWG) nr 3976/87<sup>7</sup>, (EWG) nr 1534/91<sup>8</sup> lub (EWG) nr 479/92<sup>9</sup> upoważniają Komisję do stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu w drodze rozporządzenia odnośnie pewnych kategorii umów, decyzji podejmowanych przez stowarzyszenia przedsiębiorstw i zgodnie ustalonych działań. W dziedzinach określonych przez takie rozporządzenia Komisja przyjęła i może kontynuować przyjmowanie rozporządzeń o tak zwanych zwolnieniach „blokowych”, w których ogłasza, że art. 81 ust. 1 Traktatu nie stosuje się do pewnych kategorii umów, decyzji i zgodnie ustalonych działań. Jeżeli jednak takie umowy, decyzje i zgodnie ustalone działania objęte wspomnianymi rozporządzeniami mają skutki niezgodne z art. 81 ust. 3 Traktatu, to Komisja i urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich winny uzyskać umocowanie do odmowy w określonym przypadku prawa do korzystania z przepisów rozporządzenia o zwolnieniu blokowym.

(11) W celu zapewnienia, że przepisy Traktatu są stosowane, Komisja powinna mieć możliwość kierowania decyzji do przedsiębiorstw lub stowarzyszeń przedsiębiorstw w celu zakończenia naruszeń art. 81 i 82 Traktatu. Założywszy, że zaistniał prawomocny interes w takim postępowaniu, Komisja powinna mieć też możliwość podejmowania decyzji stwierdzających, że w przeszłości popełniono naruszenie, nawet jeśli nie oznacza to nałożenia kary pieniężnej. Rozporządzenie niniejsze powinno również zawierać jasne zastrzeżenie

---

<sup>5</sup> Rozporządzenie Rady nr 19/65/EWG z dnia 2 marca 1965 r. w sprawie stosowania art. 83 ust. 3 (Nazwy rozporządzeń zostały dostosowane w celu uwzględnienia zmiany numeracji artykułów Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z art. 12 Traktatu z Amsterdamu; pierwotne odwołania dotyczyły art. 85 ust. 3 Traktatu) Traktatu odnośnie do pewnych kategorii umów i zgodnych działań (Dz.U. 36 z 6.3.1965, str. 533). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1215/1999 (Dz.U. L 148 z 15.6.1999, str.1).

<sup>6</sup> Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2821/71 z dnia 20 grudnia 1971 r. w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 (Nazwy rozporządzeń zostały dostosowane w celu uwzględnienia zmiany numeracji artykułów Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z art. 12 Traktatu z Amsterdamu; pierwotne odwołania dotyczyły art. 85 ust. 3 Traktatu) Traktatu do kategorii umów, decyzji i zgodnych działań (Dz.U. L 285 z 29.12.1971, str. 46). Rozporządzenie ostatnio zmienione Aktem Przystąpienia z 1994 r.

<sup>7</sup> Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3976/87 z dnia 14 grudnia 1987 r. w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 (Nazwy rozporządzeń zostały dostosowane w celu uwzględnienia zmiany numeracji artykułów Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z art. 12 Traktatu z Amsterdamu; pierwotne odwołania dotyczyły art. 85 ust. 3 Traktatu) Traktatu do kategorii umów i zgodnych działań w dziedzinie transportu powietrznego (Dz.U. L 374 z 31.12.1987, str. 9). Rozporządzenie ostatnio zmienione Aktem Przystąpienia z 1994 r.

<sup>8</sup> Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1534/91 z dnia 31 maja 1991 r. w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 (Nazwy rozporządzeń zostały dostosowane w celu uwzględnienia zmiany numeracji artykułów Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z art. 12 Traktatu z Amsterdamu; pierwotne odwołania dotyczyły art. 85 ust. 3 Traktatu) Traktatu do pewnych kategorii umów, decyzji i zgodnych działań w dziedzinie ubezpieczeń (Dz.U. L 143 z 7.6.1991, str. 1).

<sup>9</sup> Rozporządzenie Rady (EWG) nr 479/92 z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 (Nazwy rozporządzeń zostały dostosowane w celu uwzględnienia zmiany numeracji artykułów Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z art. 12 Traktatu z Amsterdamu; pierwotne odwołania dotyczyły art. 85 ust. 3 Traktatu) Traktatu do pewnych kategorii umów, decyzji i zgodnych działań pomiędzy towarzystwami żeglugi liniowej (Konsorcja) (Dz.U. L 55 z 29.2.1992, str. 3). Rozporządzenie ostatnio zmienione Aktem Przystąpienia z 1994 r.

odnośnie uprawnień Komisji do przyjmowania decyzji zarządzających środki przejściowe, które zostały uznane przez Trybunał Sprawiedliwości.

(12) Rozporządzenie niniejsze powinno zawierać jasne zastrzeżenie odnośnie uprawnień Komisji do nakazania określonych działań, bądź zmian strukturalnych, jakie są konieczne do skutecznego zakończenia naruszeń, mając na względzie zasadę adekwatności. Środki strukturalne można stosować albo jeśli nie są dostępne żadne równie skuteczne działania zaradcze, albo jeśli jakiegokolwiek skuteczne działania zaradcze byłyby bardziej uciążliwe dla przedsiębiorstw, o których mowa, niż środki strukturalne. Zmiany dotyczące struktury przedsiębiorstwa, która istniała przed naruszeniem, będą adekwatne wyłącznie wtedy, gdy występuje znaczne ryzyko przedłużenia lub powtórzenia naruszenia spowodowanego samą strukturą przedsiębiorstwa.

(13) Jeśli w trakcie postępowania mogącego prowadzić do umowy lub praktyk zabronionych, przedsiębiorstwa aby uśmierzyć troskę Komisji oferują takie zobowiązania, Komisja powinna mieć możliwość przyjęcia decyzji, która czyni te zobowiązania wiążącymi dla zainteresowanych przedsiębiorstw. Decyzje Komisji powinny stwierdzać, że nie ma już podstaw do jej działania, bez konkluzji, czy w ogóle zaszło lub nadal zachodzi naruszenie. Decyzje związane ze zobowiązaniami pozostają bez uszczerbku dla uprawnień urzędów ochrony konkurencji i sądów Państw Członkowskich do rozstrzygnięcia i decydowania o sprawie. Decyzje związane ze zobowiązaniami nie są właściwe w sprawach, w których Komisja zamierza nałożyć karę pieniężną.

(14) W wyjątkowych wypadkach, jeśli interes publiczny Wspólnoty tego wymaga, może być celowe dla Komisji przyjęcie decyzji o charakterze deklaracyjnym, orzekającej, że zakaz z art. 81 i 82 nie ma zastosowania, mając na względzie uczynienie prawa jaśniejszym i zapewnienie jego zgodnego stosowania na całym obszarze Wspólnoty, w szczególności w odniesieniu do nowych typów umów i działań, które nie zostały ustalone w istniejącym prawie precedensowym i praktyce administracyjnej.

(15) Komisja i urzędy ochrony konkurencji w Państwach Członkowskich powinny wspólnie stworzyć sieć organów władzy stosujących w bliskiej współpracy wspólnotowe przepisy o konkurencji. W tym celu konieczne jest ustanowienie porozumień o informacji i

konsultacji. Dalsze postępowanie w dziedzinie współpracy w obrębie tej sieci zostanie ustalone i sprawdzone przez Komisję w bliskiej współpracy z Państwami Członkowskimi.

(16) Pomimo przepisów krajowych powinno się jednak dopuścić wymianę informacji między członkami tejże sieci i użycie takiej informacji jako dowodu nawet tam, gdzie informacja taka jest tajna. Informację tę można wykorzystać do zastosowania art. 81 i 82 Traktatu, jak również do równoległego zastosowania krajowego prawa o konkurencji, pod warunkiem że to ostatnie zastosowanie odnosi się do tej samej sprawy i nie prowadzi do odmiennego wyniku. Jeśli w wyniku wymiany informacji otrzymujący ją organ władzy wykorzystuje ją do nałożenia sankcji na przedsiębiorstwa, nie ma żadnych innych ograniczeń użycia informacji, niż zobowiązanie jej wykorzystania do celu, w którym została uzyskana, pod warunkiem że sankcje nałożone na przedsiębiorstwa są takie same we wszystkich systemach. Prawo do obrony przysługujące przedsiębiorstwom we wszystkich systemach może zostać uznane za wystarczająco ekwiwalentne. Jednakże w zakresie działalności gospodarczej jej podmioty mogą być przedmiotem zasadniczo różnych sankcji w różnych systemach. W takich właśnie przypadkach konieczne jest zapewnienie, że informację można wykorzystać tylko jeśli uzyskano ją w sposób odzwierciedlający ten sam poziom prawa do obrony podmiotów działalności gospodarczej, co przewidziany w krajowych przepisach otrzymującego informację organu władzy.

(17) Jeśli przepisy o konkurencji mają być stosowane konsekwentnie i jednocześnie sieć ma być zarządzana możliwie jak najlepiej, jest sprawą zasadniczą utrzymanie przepisu, że urzędy ochrony konkurencji w Państwach Członkowskich są automatycznie zwolnione ze swych kompetencji, jeśli Komisja rozpocznie własne postępowanie prawne. Jeśli urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego prowadzi już działanie w sprawie, a Komisja zamierza wszcząć postępowanie, powinien dążyć on od tego tak szybko, jak to tylko możliwe. Przed rozpoczęciem postępowania Komisja powinna skonsultować się ze stosownymi władzami krajowymi.

(18) W celu zapewnienia, że sprawy są prowadzone przez najbardziej odpowiednie władze w sieci, należy ustanowić ogólny przepis zezwalający urzędowi ochrony konkurencji na zawieszanie lub zamykanie spraw na tej podstawie, że prowadzi ją inny organ władzy lub też już ją prowadził, a celem takiego postępowania jest prowadzenie każdej sprawy przez jeden tylko organ władzy. Zastrzeżenie to nie powinno przeszkadzać Komisji w odrzucaniu skarg

na brak zainteresowania ze strony Komisji, ponieważ prawo precedensowe Trybunału Sprawiedliwości uznało jej prawo do tego, nawet jeśli żaden inny organ władzy nie wykazał zamiaru zajęcia się sprawą.

(19) Komitet Doradczy ds. Praktyk Ograniczających i Pozycji Dominujących, ustanowiony rozporządzeniem nr 17, działa w bardzo zadowalający sposób. Będzie przystawał do nowego systemu zdecentralizowanego stosowania. Dlatego konieczne jest bazowanie na przepisach ustanowionych rozporządzeniem nr 17, przy jednoczesnym wzroście skuteczności działań organizacyjnych. W tym celu wskazane byłoby zezwolenie na dostarczanie opinii na piśmie. Komitet Doradczy powinien także mieć możliwość działania jako forum do dyskusji spraw prowadzonych przez urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich, by wspomagać konsekwentne stosowanie wspólnotowych przepisów o konkurencji.

(20) Komitet Doradczy powinien składać się z przedstawicieli urzędów ochrony konkurencji Państw Członkowskich. Na spotkania, podczas których dyskutowane są sprawy natury ogólnej, Państwa Członkowskie powinny móc wyznaczać dodatkowego przedstawiciela. Pozostaje to bez uszczerbku dla członków Komitetu w zakresie wsparcia ze strony innych ekspertów z Państw Członkowskich.

(21) Niezmiennosc w stosowaniu przepisów o konkurencji wymaga również, by ustalić sposób działania odnośnie współpracy między sądami Państw Członkowskich i Komisją. Ma to znaczenie dla wszystkich sądów Państw Członkowskich stosujących art. 81 i 82 Traktatu w procesach sądowych między stronami prywatnymi, bądź działających jako wykonawcy publiczni lub sądy apelacyjne. W szczególności sądy krajowe powinny mieć możliwość wnioskowania do Komisji o informację lub jej opinię w sprawach dotyczących stosowania wspólnotowego prawa o konkurencji. Komisja i urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich powinny przedstawiać również pisemne lub ustne obserwacje sądom powołanym do stosowania art. 81 i 82 Traktatu. Obserwacje te powinno się dostarczać w ramach krajowych przepisów proceduralnych i działań obejmujących zabezpieczenie praw stron. Dlatego należy podjąć kroki mające na celu zapewnienie, że Komisja i urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich są wystarczająco dobrze informowane o postępowaniach toczących się w sądach krajowych.

(22) W celu zapewnienia zgodności z zasadami prawnej pewności oraz jednolitego stosowania wspólnotowych przepisów o konkurencji w systemie władz równoległych konieczne jest unikanie decyzji konfliktowych. Dlatego konieczne jest wyjaśnienie, zgodnie z precedensowym prawem Trybunału Sprawiedliwości, wpływu decyzji i postępowań prawnych Komisji na sądy i urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich. Przyjęte przez Komisję decyzje dotyczące zobowiązań nie wpływają na uprawnienia sądów i urzędów ochrony konkurencji Państw Członkowskich do stosowania art. 81 i 82 Traktatu.

(23) Komisja powinna posiadać uprawnienia na obszarze Wspólnoty do domagania się dostarczenia jej takiej informacji, która jest konieczna do wykrycia każdej umowy, decyzji lub wspólnie uzgodnionego działania zabronionych w art. 81 Traktatu bądź nadużycia pozycji dominującej zabronionego w art. 82 Traktatu. Jeśli przedsiębiorstwa zastosują się do decyzji Komisji, nie mogą być zmuszane do przyznania się, że dokonały naruszenia. W każdym wypadku są one zobowiązane do odpowiedzi na rzeczowe pytania i dostarczenia dokumentów, nawet jeśli informacja ta może być wykorzystana do ustalenia na niekorzyść tych przedsiębiorstw lub innych.

(24) Komisja powinna również posiadać uprawnienia do podejmowania inspekcji, które są konieczne do wykrycia jakiegokolwiek umowy, decyzji lub wspólnie ustalonych działań zabronionych w art. 81 Traktatu lub jakiegokolwiek nadużycia pozycji dominującej zabronionego w art. 82 Traktatu.

(25) Wykrycie naruszeń przepisów o konkurencji staje się coraz trudniejsze, dlatego w celu skutecznej ochrony konkurencji należy uzupełnić uprawnienia śledcze Komisji. W szczególności Komisja powinna posiadać uprawnienia do przesłuchiwania wszelkich osób, które mogą posiadać użyteczne informacje i rejestrować złożone oświadczenia. W trakcie inspekcji urzędnicy upoważnieni przez Komisję powinni mieć uprawnienia do nakładania pieczęci na czas konieczny dla dokonania inspekcji. Standardowo pieczęcie nie powinny być nakładane na dłużej niż 72 godziny. Urzędnicy upoważnieni przez Komisję powinni również posiadać uprawnienia do domagania się każdej informacji odnoszącej się do przedmiotu sprawy i celu inspekcji.

(26) Doświadczenie wskazuje, że istnieją przypadki, gdy dokumenty gospodarcze przedsiębiorstwa są przechowywane w domach dyrektorów lub innych osób pracujących dla



przedsiębiorstwa. Dlatego w celu zabezpieczenia skuteczności inspekcji urzędnicy i inne osoby upoważnione przez Komisję powinni posiadać uprawnienia do wkraczania do wszelkich nieruchomości, w których mogą być przechowywane dokumenty biznesowe, włącznie z domami prywatnymi. Jednakże wykorzystanie tego ostatniego uprawnienia powinno zostać autoryzowane przez władzę sądowniczą.

(27) Bez uszczerbku dla precedensowego prawa Trybunału Sprawiedliwości jest rzeczą użyteczną ustalenie zakresu kontroli, którą mogą prowadzić krajowe władze sądownicze, w przypadku gdy Trybunał autoryzuje – jak przewiduje prawo krajowe, włączając jako środek zapobiegawczy – pomoc ze strony sądowych władz wykonawczych, w celu przewycięzenia możliwej opozycji ze strony przedsiębiorstwa lub egzekucji decyzji przeprowadzenia inspekcji w lokalach nieużytkowych. Z prawa precedensowego wynika, że krajowe władze sądownicze mogą w szczególności prosić Komisję o dalsze informacje potrzebne im do prowadzenia własnych kontroli i z braku których mogą odmówić autoryzacji. Prawo precedensowe potwierdza również kompetencje sądów krajowych w dziedzinie kontroli zastosowania przepisów krajowych regulujących wdrożenie środków przymusu.

(28) Aby pomóc urzędom ochrony konkurencji Państw Członkowskich skutecznie stosować art. 81 i 82 Traktatu, wskazane jest umożliwienie im wzajemnego wspomaganie się poprzez prowadzenie inspekcji i użycie innych środków prowadzących do ustalenia faktów.

(29) Zgodność z art. 81 i 82 Traktatu i wypełnianie zobowiązań nałożonych na przedsiębiorstwa i stowarzyszenia przedsiębiorstw na mocy niniejszego rozporządzenia powinny być wykonywalne za pomocą kar pieniężnych i okresowych opłat karnych. W tym celu należy także ustalić stosowne poziomy kar za naruszenie przepisów proceduralnych.

(30) W celu zapewnienia skutecznego ściągania kar nałożonych na stowarzyszenia przedsiębiorstw za naruszenia, jakich się dopuściły, konieczne jest ustalenie warunków, na których Komisja może domagać się kar pieniężnych od członków stowarzyszenia, w przypadku gdy stowarzyszenie nie jest wypłacalne. Czyniąc to, Komisja powinna brać pod uwagę względną wielkość przedsiębiorstw należących do stowarzyszenia, a w szczególności sytuację małych i średnich firm. Uiszczenie kary przez jednego lub kilku członków stowarzyszenia pozostaje bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego, które zapewnia ściąganie kwot płatnych przez innych członków stowarzyszenia.

(31) Przepisy w sprawie okresów przedawnienia nałożonych kar i okresowych opłat karnych zostały ustanowione w rozporządzeniu Komisji (EWG) nr 2988/74<sup>10</sup>, które również dotyczy kar w dziedzinie transportu. W systemie władzy równoległej działania, które mogą przerwać okres przedawnienia, powinny obejmować kroki proceduralne podjęte niezależnie przez kompetentne władze Państwa Członkowskiego. W celu wyjaśnienia ram prawnych rozporządzenie (EWG) nr 2988/74 musi zatem zostać zmienione, by zapobiec jego stosowaniu do kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem, zaś w niniejsze rozporządzenie powinno włączyć się postanowienia w sprawie okresów przedawnienia.

(32) Zainteresowanym przedsiębiorstwom powinno udzielić się prawa wysłuchania przez Komisję. Strony trzecie, na których interesy decyzja może wywrzeć wpływ, powinny mieć możliwość uprzedniego przedłożenia własnych uwag, zaś podjęte decyzje powinny zostać podane do wiadomości publicznej. Podczas gdy zabezpiecza się prawo do obrony zainteresowanych przedsiębiorstw, w szczególności prawo dostępu do akt, ochrona tajemnicy biznesowej jest sprawą zasadniczą. Podobnie należy chronić poufność informacji wymienianych w obrębie sieci.

(33) Ponieważ wszelkie decyzje podejmowane przez Komisję na mocy niniejszego rozporządzenia zgodnie z Traktatem podlegają rewizji Trybunału Sprawiedliwości, Trybunał Sprawiedliwości powinien zgodnie z art. 229 tegoż otrzymać nieograniczoną jurysdykcję w odniesieniu do decyzji, na mocy których Komisja nakłada kary pieniężne lub okresowe opłaty karne.

(34) Zasady ustanowione w art. 81 i 82 Traktatu, jak zastosowano je w rozporządzeniu 17, przyznały wiodącą rolę organom Wspólnoty. Tę wiodącą rolę należy utrzymać, jednocześnie bliżej wiążąc Państwa Członkowskie ze stosowaniem wspólnotowych przepisów o konkurencji. Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, jak ustanowiono w art. 5 Traktatu, rozporządzenie niniejsze nie wychodzi poza to, co konieczne dla osiągnięcia jego celu, którym jest umożliwienie skutecznego stosowania wspólnotowych przepisów o konkurencji.

---

<sup>10</sup> Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2988/74 z dnia 26 listopada 1974 r. dotyczące okresów przedawnienia w postępowaniach sądowych i egzekwowania sankcji na mocy przepisów Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej odnoszących się do transportu i konkurencji (Dz.U. L 319 z 29.11.1974, str. 1)

(35) W celu uzyskania właściwego egzekwowania wspólnotowego prawa o konkurencji Państwa Członkowskie powinny wyznaczyć i upoważnić do stosowania art. 81 i 82 Traktatu władze jako egzekutorów publicznych. Państwa powinny mieć możliwość wyznaczania zarówno władz administracyjnych, jak i sądowniczych do wykonywania różnych funkcji przyznanych urzędom ochrony konkurencji na mocy niniejszego rozporządzenia. Rozporządzenie niniejsze uznaje szeroką różnorodność, jaka istnieje w systemach publicznej egzekucji Państw Członkowskich. Postanowienia art. 11 ust. 6 niniejszego rozporządzenia powinny być stosowane do wszystkich urzędów ochrony konkurencji. Jako wyjątek od tej ogólnej reguły, tam gdzie władze prokuratorskie wnoszą sprawę przed odrębną władzę sądowniczą, art. 11 ust. 6 powinien być zastosowany do władzy prokuratorskiej na warunkach określonych w art. 35 ust. 4 niniejszego rozporządzenia. Jeśli warunki te nie zostaną spełnione, powinno się stosować zasadę ogólną. W każdym razie art. 11 ust. 6 nie powinno się stosować do sądów, o ile działają jako sądy rewizyjne.

(36) Na ile prawo precedensowe czyni jasnym, że przepisy o konkurencji stosuje się do transportu, sektor ten powinien być przedmiotem przepisów proceduralnych niniejszego rozporządzenia. Rozporządzenie Rady nr 141 z dnia 26 listopada 1962 r. wyłączające transport ze stosowania rozporządzenia nr 17<sup>11</sup> powinno więc zostać uchylone, a rozporządzenia (EWG) nr 1017/68<sup>12</sup>, (EWG) nr 4056/86<sup>13</sup> i (EWG) nr 3975/87<sup>14</sup> powinny zostać zmienione, aby zlikwidować niektóre zawarte w nich postanowienia proceduralne.

(37) Rozporządzenie niniejsze odzwierciedla fundamentalne prawa i zachowuje zasady przyjęte w szczególności w Karcie Fundamentalnych Praw Unii Europejskiej. Rozporządzenie niniejsze powinno być interpretowane i stosowane w odniesieniu do tych zasad i praw.

---

<sup>11</sup> Dz.U. 124 z 28.11.1962, str. 2751/62; rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem nr 1002/67/EWG (Dz.U. 306 z 16.12.1967, str. 1)

<sup>12</sup> Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1017/68 z dnia 19 lipca 1968 r. stosujące przepisy o konkurencji do transportu kolejowego, drogowego i żeglugi śródlądowej (Dz.U. L 175 z 23.7.1968, str. 1). Rozporządzenie ostatnio zmienione Aktem Przystąpienia z 1994 r.

<sup>13</sup> Rozporządzenie Rady (EWG) nr 4056/86 z dnia 22 grudnia 1986 r. ustanawiające szczegółowe przepisy w sprawie stosowania art. 81 i 82 (Nazwa rozporządzenia została dostosowana w celu uwzględnienia zmiany numeracji artykułów Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z art. 12 traktatu z Amsterdamu; pierwotne odwołania dotyczyły art. 85 i 86 Traktatu) Traktatu do transportu morskiego (Dz.U. L 378 z 31.12.1986, str. 4). Rozporządzenie ostatnio zmienione Aktem Przystąpienia z 1994 r.

<sup>14</sup> Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3975/87 z dnia 14 grudnia 1987 r. ustanawiające procedurę stosowania przepisów o konkurencji do przedsiębiorstw z sektora transportu powietrznego (Dz.U. L 374 z 31.12.1987, str. 1). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (EWG) nr 2410/92 (Dz.U. L 240 z 24.8.1992, str. 18).

(38) Pewność prawa dla przedsiębiorstw działających w ramach wspólnotowych przepisów o konkurencji przyczynia się do promocji innowacyjności i inwestycji. Jeśli sprawy powodują powstanie autentycznej niepewności z powodu obecnej noweli lub nierozwiązanych kwestii w odniesieniu do stosowania niniejszych przepisów, poszczególne przedsiębiorstwa mogą szukać nieformalnych wytycznych u Komisji. Rozporządzenie niniejsze nie powoduje uszczerbku dla zdolności Komisji do udzielania takich nieformalnych wytycznych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

## ROZDZIAŁ I

### ZASADY

#### *Artykuł 1*

#### **Stosowanie art. 81 i 82 Traktatu**

1. Umowy, decyzje i wzajemnie uzgodnione działania objęte art. 81 ust. 1 Traktatu, które nie spełniają warunków art. 81 ust. 3 Traktatu, są zabronione, bez konieczności podejmowania w tym celu uprzedniej decyzji.
2. Umowy, decyzje i wzajemnie uzgodnione działania objęte art. 81 ust. 1 Traktatu, które spełniają warunki art. 81 ust. 3 Traktatu, nie są zabronione, bez konieczności podejmowania w tym celu uprzedniej decyzji.
3. Nadużycie pozycji, o którym mowa w art. 82 Traktatu jest zabronione, bez konieczności podejmowania w tym celu uprzedniej decyzji.

#### *Artykuł 2*

#### **Obowiązek udowodnienia**

W jakimkolwiek krajowym lub wspólnotowym postępowaniu odnośnie zastosowania art. 81 i 82 Traktatu obowiązek udowodnienia naruszenia art. 81 ust. 1 lub art. 82 Traktatu spoczywa na stronie lub władzy zarzucającej naruszenie. Przedsiębiorstwo lub stowarzyszenie

przedsiębiorstw domagające się korzyści z tytułu art. 81 ust. 3 Traktatu ma obowiązek udowodnienia, że warunki tego ustępu zostały spełnione.

### *Artykuł 3*

#### **Związek między art. 81 i 82 Traktatu a prawem krajowym**

1. Jeśli urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich lub krajowe sądy stosują krajowe przepisy o konkurencji do umów, decyzji stowarzyszeń przedsiębiorstw lub zgodnie ustalonych działań w rozumieniu art. 81 ust. 1 Traktatu, które mogą wpływać na handel między Państwami Członkowskimi w rozumieniu tego przepisu, będą też stosować art. 81 Traktatu do takich umów, decyzji stowarzyszeń przedsiębiorstw lub zgodnie ustalonych działań. Tam gdzie w przypadku jakichkolwiek nadużyć zabronionych w art. 82 Traktatu urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich lub krajowe sądy stosują krajowe przepisy o konkurencji, będą również stosować art. 82 Traktatu.

2. Zastosowanie krajowego prawa o konkurencji nie może prowadzić do zakazu umów, decyzji stowarzyszeń przedsiębiorstw lub zgodnie ustalonych działań, które mogą wpływać na handel między Państwami Członkowskimi, lecz nie ograniczają konkurencji w rozumieniu art. 81 ust. 1 Traktatu, lub spełniają wymogi art. 81 ust. 3 Traktatu, lub które objęte są rozporządzeniem w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu. Państwa Członkowskie nie będą na mocy niniejszego rozporządzenia wyłączone z przyjmowania i stosowania na swoim terytorium bardziej restrykcyjnych przepisów prawnych, które zabraniają lub przewidują sankcje za jednostronne postępowanie prowadzone przez przedsiębiorstwa.

3. Bez uszczerbku dla ogólnych przepisów i innych postanowień prawa wspólnotowego ust. 1 i 2 nie mają zastosowania, jeśli urzędy ochrony konkurencji i sądy Państw Członkowskich stosują krajowe prawo o koncentracji przedsiębiorstw, ani nie wykluczają zastosowania krajowych przepisów prawnych, które w sposób przeważający dążą do celu odmiennego niż ten, do którego prowadzą art. 81 i 82 Traktatu.

## ROZDZIAŁ II

### UPRAWNIENIA

#### *Artykuł 4*

## **Uprawnienia Komisji**

Do celów stosowania art. 81 i 82 Traktatu Komisja będzie posiadać uprawnienia przewidziane niniejszym rozporządzeniem.

### *Artykuł 5*

#### **Uprawnienia urzędów ochrony konkurencji Państw Członkowskich**

Urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich mają prawo stosowania art. 81 i 82 w indywidualnych wypadkach. W tym celu, działając z własnej inicjatywy lub w wyniku skargi, mogą podjąć następujące decyzje:

- domagać się zakończenia naruszenia;
- zarządzić środki przejściowe;
- przyjąć zobowiązania;
- nałożyć kary pieniężne, okresowe opłaty karne lub inne kary przewidziane w krajowych przepisach prawa.

Jeśli w oparciu o informacje, które posiadają władze, warunki zakazu nie zostały spełnione, władze mogą również zdecydować, że nie ma podstaw do działania z ich strony.

### *Artykuł 6*

#### **Uprawnienia sądów krajowych**

Sądy krajowe mają uprawnienia do stosowania art. 81 i 82 Traktatu.

## ROZDZIAŁ III

### **DECYZJE KOMISJI**

#### *Artykuł 7*

#### **Odkrycie i wygaśnięcie naruszenia**

1. Jeśli Komisja, działając z własnej inicjatywy lub w wyniku skargi, odkryje naruszenie art. 81 lub 82 Traktatu, może w drodze decyzji domagać się od przedsiębiorstw lub stowarzyszeń przedsiębiorstw, których sprawa dotyczy, by zaprzestały takiego naruszenia. W tym celu Komisja może użyć wobec przedsiębiorstw doraźnych lub strukturalnych środków prawnych, proporcjonalnych do popełnionego naruszenia i koniecznych do jego skutecznego zakończenia. Środki strukturalne zastosować można jedynie gdy nie istnieją żadne równie skuteczne środki doraźne lub tam, gdzie równie skutecznie środki doraźne byłyby bardziej uciążliwe dla zainteresowanych przedsiębiorstw niż środki strukturalne. Jeśli Komisja znajduje prawną korzyść w takim postępowaniu, może uznać, że naruszenie popełniono w przeszłości.

2. Uprawnione do składania skarg z tytułu ust. 1 są osoby fizyczne lub prawne, które mogą wykazać interes prawny oraz Państwa Członkowskie.

#### *Artykuł 8*

### **Środki tymczasowe**

1. W przypadkach nagłych, ze względu na ryzyko zaistnienia poważnych nienaprawialnych szkód dla konkurencji Komisja, działając z własnej inicjatywy, może w drodze decyzji w oparciu o odkrycie naruszenia *prima facie* (bez wglębiania się w sprawę) zarządzić środki tymczasowe.

2. Decyzja na mocy ust. 1 ma zastosowanie do określonego czasu i można ją odnawiać tak długo, jak to konieczne i stosowne.

#### *Artykuł 9*

### **Zobowiązania**

1. Jeśli Komisja zamierza przyjąć decyzję domagającą się zakończenia naruszenia i zainteresowane przedsiębiorstwa zaproponują zobowiązania w celu zadośćuczynienia zastrzeżeniom wyrażonym przez Komisję we wstępnym oszacowaniu, Komisja może w drodze decyzji uczynić takie zobowiązania wiążącymi dla przedsiębiorstw. Decyzja taka może zostać przyjęta na określony czas i oznacza, że nie ma już dalszych podstaw do podejmowania działań przez Komisję.

2. Komisja może, działając z własnej inicjatywy lub w wyniku prośby, otworzyć na nowo postępowania:

- (a) jeśli nastąpiła istotna zmiana odnośnie jakiegokolwiek faktu, który był podstawą do podjęcia decyzji;
- (b) jeśli zainteresowane przedsiębiorstwo działa wbrew swoim zobowiązaniom; lub
- (c) jeśli decyzja została podjęta w oparciu o niekompletne, niepoprawne lub fałszywe informacje dostarczone przez strony.

#### *Artykuł 10*

### **Wykrycie niemożności zastosowania**

Jeśli interes publiczny Wspólnoty dotyczący stosowania art. 81 i 82 Traktatu tego wymaga, Komisja, działając z własnej inicjatywy, może w drodze decyzji uznać, że art. 81 Traktatu nie ma zastosowania do umowy, decyzji stowarzyszenia przedsiębiorstw lub wspólnie uzgodnionego działania, ponieważ warunki zawarte w art. 81 ust. 1 Traktatu nie zostały spełnione lub warunki art. 81 ust. 3 Traktatu zostały spełnione.

Podobnie Komisja może przeprowadzić takie postępowanie odnośnie art. 82 Traktatu.

## ROZDZIAŁ IV

### **WSPÓŁPRACA**

#### *Artykuł 11*

### **Współpraca między Komisją i urzędami ochrony konkurencji Państw Członkowskich**

1. Komisja i urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich stosują wspólnotowe przepisy o konkurencji w ścisłej współpracy.
2. Komisja przekazuje urzędowi ochrony konkurencji Państw Członkowskich kopie dokumentów, które zebrała w celu zastosowania art. 7, 8, 9, 10 i 29 ust. 1. Na prośbę urzędów



ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego Komisja dostarczy im kopie innych istniejących dokumentów koniecznych do oszacowania sprawy.

3. Urzędy ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego, działając na mocy art. 81 lub 82, poinformują Komisję pisemnie przed lub bezzwłocznie po wszczęciu pierwszych formalnych kroków śledczych. Informacja ta może być również udostępniona urzędowi ochrony konkurencji innych Państw Członkowskich.

4. Nie później niż na 30 dni przed przyjęciem decyzji domagającej się zaprzestania naruszenia, przyjęcia zobowiązań lub wycofania przywileju rozporządzenia o pakietowym zwolnieniu, urzędy ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego powiadomią o tym Komisję. W tym celu dostarczą Komisji opis sprawy, przewidywaną decyzję, lub – wobec jej braku – inny dokument przedstawiający proponowany obrót sprawy. Informację tę można również udostępnić urzędowi ochrony konkurencji innych Państw Członkowskich. Na wniosek Komisji działający w sprawie urząd udostępni Komisji inne posiadane dokumenty, które są konieczne do oszacowania sprawy. Informację dostarczoną Komisji można udostępniać urzędowi ochrony konkurencji innych Państw Członkowskich. Krajowe urzędy ochrony konkurencji mogą również wymieniać między sobą informacje konieczne do oszacowania sprawy, którą zajmują się na mocy art. 81 i 82 Traktatu.

5. Urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich mogą zasięgać porady Komisji w każdej sprawie, która wiąże się ze stosowaniem prawa wspólnotowego.

6. Rozpoczęcie przez Komisję działań w celu przyjęcia decyzji na mocy rozdziału III zwalnia urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich z ich kompetencji w zakresie stosowania art. 81 i 82 Traktatu. Jeśli urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego prowadzi już działanie w sprawie, Komisja rozpoczyna dochodzenie jedynie po skonsultowaniu się z krajowym urzędem ochrony konkurencji.

## *Artykuł 12*

### **Wymiana informacji**

1. W celu stosowania art. 81 i 82 Traktatu Komisja i urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich posiadają uprawnienia do wzajemnego dostarczania sobie i wykorzystywania jako dowodu wszelkich okoliczności lub kwestii prawnych, włącznie z informacjami poufnymi.

2. Uzyskane w drodze wymiany informacje można wykorzystywać jako dowód w celu stosowania art. 81 lub 82 Traktatu w odniesieniu do przedmiotu, w sprawie którego zostały zebrane przez przekazujący urząd. Jednakże jeśli w tej samej sprawie stosuje się krajowe prawo o konkurencji i równoległe prawo wspólnotowe i nie prowadzi to do różnego wyniku, informacji udzielonych wzajemnie na mocy niniejszego artykułu można również używać do stosowania krajowego prawa o konkurencji.

3. Informacja udzielona na mocy ust. 1 może zostać wykorzystana jedynie jako dowód w celu nałożenia sankcji na podmioty gospodarcze, jeśli:

- przepisy prawne strony przekazującej przewidują sankcje podobnego rodzaju w odniesieniu do naruszenia art. 81 i 82 Traktatu lub w razie jego braku,
- informacja została zebrana w sposób, który odzwierciedla ten sam poziom ochrony podmiotów gospodarczych, jaki przewidziano w krajowych przepisach urzędu otrzymującego. Jednakże w takim wypadku udzielona informacja nie może być użyta przez urząd ją otrzymujący do nałożenia sankcji nadzoru.

### *Artykuł 13*

#### **Zawieszenie lub wygaśnięcie postępowania**

1. Jeśli urzędy ochrony konkurencji dwóch lub więcej Państw Członkowskich otrzymały skargę lub działają z własnej inicjatywy na mocy art. 81 i 82 Traktatu przeciwko tej samej umowie, decyzji stowarzyszenia lub wspólnie uzgodnionemu działaniu, okoliczność, iż jeden urząd prowadzi działanie w tej sprawie jest wystarczającą podstawą dla innych do zawieszenia postępowania przed nimi lub odrzucenia skargi. Komisja może podobnie odrzucić skargę na tej podstawie, że urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego prowadzi działanie w tej sprawie.

2. Jeśli urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego lub Komisja otrzymali skargę przeciwko umowie, decyzji stowarzyszenia lub wspólnie uzgodnionemu działaniu, które podlegało już rozpatrzeniu przez inny urząd, mogą je odrzucić.

### *Artykuł 14*

#### **Komitet Doradczy**

1. Komisja zasięga porady Komitetu Doradczego ds. Praktyk Ograniczających i Pozycji Dominujących przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji na mocy art. 7, 8, 9, 10, 23, 24 ust. 2 i 29 ust. 1.
2. W celu przedyskutowania poszczególnych spraw zostanie utworzony Komitet Doradczy składający się z przedstawicieli urzędów ochrony konkurencji Państw Członkowskich. Na spotkania, na których dyskutuje się kwestie inne niż poszczególne wypadki, można powołać kompetentnego w sprawach ochrony konkurencji przedstawiciela Państwa Członkowskiego. Przedstawiciele ci, w razie niemożności uczestnictwa w spotkaniach, mogą zostać zastąpieni przez innych przedstawicieli.
3. Konsultacje mogą mieć miejsce podczas spotkań zwołanych i prowadzonych przez Komisję, które odbywają się nie wcześniej niż 14 dni po dostarczeniu zawiadomienia o zwołaniu spotkania, z dołączonym opisem sprawy, wskazaniem najważniejszych dokumentów i wstępnego projektu decyzji. W przypadku decyzji zgodnych z art. 8 spotkanie może mieć miejsce 7 dni po dostarczeniu technicznej części projektu decyzji. Jeśli Komisja dostarczy zawiadomienie o zwołaniu spotkania, w którym podaje krótszy okres zawiadomienia niż wyżej wymieniony, spotkanie może odbyć się w zaproponowanym terminie, jeśli nie sprzeciwia się temu żadne Państwo Członkowskie. Komitet Doradczy wydaje pisemną opinię na temat wstępnego projektu Komisji. Może on wydać tę opinię nawet pod nieobecność i wobec braku reprezentacji niektórych członków. Na wniosek jednego lub kilku członków stanowisko wyrażone w opinii zostanie uzasadnione.
4. Konsultacje przeprowadzać można również w drodze procedury pisemnej. Jednakże jeśli Państwo Członkowskie zgłosi taki wniosek, Komisja zwołuje spotkanie. W przypadku zastosowania procedury pisemnej Komisja wyznacza limit czasowy nie krótszy niż 14 dni, w czasie których Państwa Członkowskie mają zgłosić swoje uwagi do podania do wiadomości we wszystkich innych Państwach Członkowskich. W przypadku decyzji zgodnych z art. 8, limit czasowy 14 dni zastępuje się 7 dniami. Jeśli Komisja wyznaczy dla procedury pisemnej limit czasowy krótszy niż wyżej wymieniony, zaproponowany limit czasowy będzie mieć zastosowanie w razie braku sprzeciwu ze strony Państw Członkowskich.
5. Komisja w najwyższym stopniu weźmie pod uwagę opinię wydaną przez Komitet Doradczy. Poinformuje Komitet o sposobie, w jaki jego opinia została uwzględniona.
6. Jeśli Komitet Doradczy wydaje pisemną opinię, dołącza się ją do projektu decyzji. Jeśli Komitet Doradczy zaleca publikację opinii, Komisja wywiązuje się z tej publikacji, uwzględniając interes prawny przedsiębiorstw odnośnie ochrony ich tajemnic biznesowych.

7. Na wniosek urzędu ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego Komisja włączy do kalendarza Komitetu Doradczego sprawy prowadzone przez urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego na mocy art. 81 lub art. 82 Traktatu. Komisja może to również uczynić z własnej inicjatywy. W każdym wypadku Komisja poinformuje zainteresowany urząd ochrony konkurencji.

Wniosek może w szczególności zostać złożony przez urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego w odniesieniu do sprawy, w której Komisja zamierza wszcząć postępowanie ze skutkiem art. 11 ust. 6.

Komitet Doradczy nie wydaje opinii w sprawach prowadzonych przez urzędy ochrony Państw Członkowskich. Komitet Doradczy może również dyskutować kwestie ogólne wspólnotowego prawa o konkurencji.

### *Artykuł 15*

#### **Współpraca z sądami krajowymi**

1. W postępowaniach dotyczących zastosowania art. 81 lub art. 82 Traktatu sądy Państw Członkowskich mogą prosić Komisję o przekazanie im informacji pozostających w jej posiadaniu lub opinii w sprawie kwestii dotyczących stosowania wspólnotowego prawa o konkurencji.

2. Państwa Członkowskie prześlą Komisji kopie wszelkich pisemnych wyroków decydujących o stosowaniu art. 81 lub 82 Traktatu. Kopia taka zostanie dostarczona bezzwłocznie po dostarczeniu stronom pełnego pisemnego wyroku.

3. Działając z własnej inicjatywy, urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich mogą przedstawiać pisemne uwagi sądom krajowym własnych Państw Członkowskich w sprawach dotyczących stosowania art. 81 i 82 Traktatu. Za pozwoleniem właściwego sądu mogą również przedstawiać ustne uwagi sądom krajowym własnych Państw Członkowskich. Jeśli spójne stosowanie art. 81 i 82 Traktatu tego wymaga, Komisja – działając z własnej inicjatywy – może przedstawiać pisemne uwagi sądom Państw Członkowskich. Za pozwoleniem właściwego sądu może również przedstawiać ustne uwagi.

Tylko w celu przygotowania własnych uwag urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich i Komisja mogą prosić odpowiednie sądy Państw Członkowskich o przekazanie lub zapewnienie im przekazania wszelkich dokumentów koniecznych dla oszacowania sprawy.

4. Artykuł niniejszy pozostaje bez uszczerbku dla szerszych uprawnień wnoszenia uwag przed sądy, przyznanych urzędom ochrony konkurencji Państw Członkowskich na mocy przepisów prawa Państw Członkowskich.

### *Artykuł 16*

#### **Jednolite stosowanie wspólnotowego prawa o konkurencji**

1. Jeśli krajowe sądy orzekają w sprawie umów, decyzji lub działań na mocy art. 81 lub 82 Traktatu, które są już przedmiotem decyzji Komisji, nie mogą podejmować decyzji sprzecznych z decyzją przyjętą przez Komisję. Sądy muszą również unikać wydawania decyzji pozostających w sprzeczności z decyzją rozważaną przez Komisję w trakcie postępowań, które wszczęła. W tym celu sąd krajowy może ocenić, czy konieczne jest utrzymanie jego postępowania. Obowiązek ten nie powoduje uszczerbku dla praw i obowiązków wynikających z art. 234 Traktatu.

2. Jeśli urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich orzekają w sprawie umów, decyzji lub działań na mocy art. 81 lub 82 Traktatu, które już są przedmiotem decyzji Komisji, nie mogą podejmować decyzji sprzecznych z decyzją przyjętą przez Komisję.

## ROZDZIAŁ V

### **UPRAWNIENIA DOCHODZENIOWE**

#### *Artykuł 17*

#### **Dochodzenia w działach gospodarki i rodzajach umów**

1. Jeśli trendy w handlu między Państwami Członkowskimi, sztywność cen lub inne okoliczności wskazują, że konkurencja może być ograniczona lub zniekształcona na obszarze wspólnego rynku, Komisja może przeprowadzić dochodzenie w wyszczególnionym dziale gospodarki lub wśród szczególnego typu umów w różnych działach gospodarki. W trakcie tego dochodzenia Komisja może prosić przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia przedsiębiorstw, których sprawa dotyczy, o dostarczenie informacji koniecznych do nadania mocy wiążącej art. 81 i 82 Traktatu oraz może prowadzić wszelkie inspekcje konieczne do tego celu.

Komisja może w szczególności wnioskować, by przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia przedsiębiorstw, których sprawa dotyczy, podały do wiadomości wszystkie umowy, decyzje i uzgodnione wzajemnie działania.

Komisja może opublikować sprawozdanie na temat wyników swojego dochodzenia w poszczególnych działach gospodarki lub szczególnych typach umów w różnych działach gospodarki i poprosić o komentarze zainteresowanych stron.

2. Art. 14, 18, 19, 20, 22, 23 i 24 stosuje się z niezbędnymi zmianami.

### *Artykuł 18*

#### **Prośby o informacje**

1. Aby dopełnić swoich obowiązków wyznaczonych w niniejszym rozporządzeniu, Komisja może przez prosty wniosek lub decyzję domagać się od przedsiębiorstw lub stowarzyszeń przedsiębiorstw dostarczenia wszelkich koniecznych informacji.

2. Jeśli Komisja wysyła prosty wniosek o informacje do przedsiębiorstw lub stowarzyszeń przedsiębiorstw, podaje podstawę prawną i cel wniosku, wyszczególnia, jakich informacji się domaga i określa limit czasu, w którym należy dostarczyć dane oraz kary przewidziane w art. 23 za dostarczenie niedokładnych lub fałszywych informacji.

3. Jeśli Komisja wymaga od przedsiębiorstw lub stowarzyszeń przedsiębiorstw dostarczenia informacji w drodze decyzji, podaje podstawę prawną i cel wniosku, wyszczególnia, jakiej informacji się domaga i określa limit czasu, w którym należy dostarczyć dane. Wymienia również kary przewidziane w art. 23 za dostarczenie niedokładnych lub fałszywych informacji i podaje lub nakłada kary wymienione w art. 24. Komisja informuje również o prawie do przedłożenia decyzji do rewizji przez Trybunał Sprawiedliwości.

4. Właściciele przedsiębiorstw lub ich przedstawiciele, a w przypadku osób prawnych, kompanii i firm lub stowarzyszeń nie posiadających osobowości prawnej osoby upoważnione do reprezentacji przez prawo lub ich strukturę, dostarczają wymaganych informacji w imieniu przedsiębiorstw lub stowarzyszeń przedsiębiorstw, których sprawa dotyczy. Prawnicy należycie upoważnieni do działania mogą przedłożyć informacje w imieniu swoich klientów. Ci ostatni pozostają w pełni odpowiedzialni, jeśli przedłożone informacje są niekompletne, niepoprawne lub kłamliwe.

5. Komisja bezzwłocznie przesyła kopie prostego wniosku lub decyzji do urzędu ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego, na którego terenie znajduje się siedziba przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia przedsiębiorstw i do urzędu ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego, którego terytorium dotyczy sprawa.

6. Na prośbę Komisji rządu i urzędy ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego dostarczają Komisji wszelkich informacji koniecznych do wykonania obowiązków wyznaczonych jej na mocy niniejszego rozporządzenia.

### *Artykuł 19*

#### **Uprawnienia do przyjmowania oświadczeń**

1. W celu dopełnienia obowiązków wyznaczonych niniejszym rozporządzeniem Komisja może przesłuchiwać wszelkie osoby fizyczne i prawne, które udzielią zgody na przesłuchanie, w celu zebrania informacji odnoszących się do przedmiotu dochodzenia.

2. Jeśli przesłuchanie zgodne z ust. 1 przeprowadzane jest na terenie nieruchomości należącej do przedsiębiorstwa, Komisja poinformuje o tym urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego, na którego terenie przesłuchanie ma miejsce. Jeśli wymaga tego urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego, jego urzędnicy mogą być obecni przy urzędnikach i innych osobach towarzyszących upoważnionych przez Komisję do prowadzenia przesłuchania.

### *Artykuł 20*

#### **Uprawnienia Komisji do inspekcji**

1. W celu dopełnienia obowiązków wyznaczonych niniejszym rozporządzeniem Komisja może prowadzić wszelkie konieczne inspekcje przedsiębiorstw lub stowarzyszeń przedsiębiorstw.

2. Urzędnicy i inne osoby towarzyszące upoważnione przez Komisję do prowadzenia przesłuchania mają prawo do:

(a) wchodzenia do wszelkich nieruchomości, na teren i do środków transportu przedsiębiorstw i stowarzyszeń przedsiębiorstw;

- (b) sprawdzania księgowości i innych rejestrów dotyczących interesów firmy, bez względu na sposób ich przechowywania;
- (c) brania lub uzyskiwania wszelkich rodzajów kopii lub wyciągów z takiej księgowości lub rejestrów;
- (d) pieczętowania wszelkich nieruchomości biznesowych i księgowości lub rejestrów na okres i w zakresie koniecznym do inspekcji;
- (e) zadawania pytań członkom personelu przedsiębiorstwa lub stowarzyszeń przedsiębiorstw w celu objaśnienia faktów lub dokumentów dotyczących przedmiotu i celu inspekcji oraz do rejestrowania odpowiedzi.

3. Urzędnicy i inne osoby towarzyszące upoważnione przez Komisję do prowadzenia inspekcji będą wykonywać swoje uprawnienia po okazaniu pisemnego upoważnienia wyszczególniającego przedmiot i cel inspekcji oraz nakładać kary przewidziane w art. 23 w przypadku, gdy okazane księgi i rejestry dotyczące interesów przedsiębiorstwa są niekompletne lub gdy odpowiedzi na pytania zadane na mocy ust. 2 niniejszego artykułu są niepełne lub kłamliwe. W dogodnym czasie przed inspekcją Komisja powiadomi o inspekcji urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego, na którego terytorium przeprowadza inspekcję.

4. Od przedsiębiorstw lub stowarzyszenia przedsiębiorstw wymaga się podporządkowania się inspekcji nakazanej przez decyzję. Decyzja wyszczególnia przedmiot i cel inspekcji, wyznacza datę jej początku i wskaże kary przewidziane w art. 23 i 24 oraz prawo rewizji decyzji przez Trybunał Sprawiedliwości. Komisja podejmuje takie decyzje po konsultacji z urzędem ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ma być przeprowadzona inspekcja.

5. Urzędnicy, upoważnieni lub wyznaczeni przez urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ma być przeprowadzona inspekcja, na wniosek tego urzędu lub Komisji aktywnie wspierają urzędników i inne osoby towarzyszące upoważnione przez Komisję. W tym celu dysponować będą uprawnieniami wyszczególnionymi w ust. 2.

6. Jeśli urzędnicy i inne osoby towarzyszące upoważnione przez Komisję uznają, że przedsiębiorstwo sprzeciwia się inspekcji nakazanej zgodnie z niniejszym artykułem, zainteresowane Państwo Członkowskie zaoferuje im wszelką konieczną pomoc, tam gdzie to stosowne występując o pomoc policji lub równoważnej władzy wykonawczej, aby umożliwić przeprowadzenie inspekcji.



7. Jeśli pomoc przewidziana w ust. 6 zgodnie z przepisami krajowymi wymaga upoważnienia od władz sądowych, zostanie złożony wniosek o takie upoważnienie. Można o nie również wystąpić jako o środek zapobiegawczy.

8. Jeśli złożono wniosek o upoważnienie wymienione w ust. 7, krajowe władze sądowe sprawdzają, czy decyzja Komisji jest autentyczna, a przewidziane środki przymusu nie są ani arbitralne, ani nadmierne w odniesieniu do przedmiotu inspekcji. Podczas sprawdzania proporcjonalności środków przymusu krajowe władze sądowe mogą poprosić Komisję – bezpośrednio lub za pośrednictwem urzędu ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego – o szczegółowe wyjaśnienia dotyczące zwłaszcza podstaw, na jakich Komisja powzięła podejrzenie o naruszeniu art. 81 i 82 Traktatu, jak również o wyjaśnienia dotyczące powagi przypuszczalnego naruszenia oraz natury uczestnictwa w nim danego przedsiębiorstwa. Jednakże krajowe władze sądowe nie mogą podważać kwestii konieczności inspekcji ani domagać się, aby dostarczono im dane z rejestrów Komisji. Prawomocność decyzji Komisji będzie przedmiotem rewizji jedynie ze strony Trybunału Sprawiedliwości.

### *Artykuł 21*

#### **Inspekcja innych nieruchomości**

1. Jeśli zaistnieje uzasadnione podejrzenie, że księgowość lub inne rejestry dotyczące interesów i przedmiotu inspekcji, które mogą być dowodem poważnego pogwałcenia art. 81 i 82 Traktatu, są przechowywane w innych budynkach, na innym terenie lub w środkach transportu – włącznie z miejscami zamieszkania dyrektorów, menedżerów lub innych członków personelu przedsiębiorstw lub stowarzyszeń przedsiębiorstw, o których mowa – Komisja może w drodze decyzji nakazać przeprowadzenie inspekcji takich nieruchomości, terenu i środków transportu.

2. Decyzja wyszczególnia przedmiot i cel inspekcji, ustala datę jej początku i wskazuje prawo rewizji tej decyzji przez Trybunał Sprawiedliwości. W szczególności podaje się przyczyny, które doprowadziły Komisję do stwierdzenia, że w rozumieniu ust. 1. istnieje takowe podejrzenie. Komisja przyjmuje takie decyzje po konsultacji z urzędem ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ma być przeprowadzona inspekcja.

3. Decyzji przyjętej zgodnie z ust. 1 nie można wykonać bez uprzedniego upoważnienia ze strony krajowych władz sądowych zainteresowanego Państwa Członkowskiego. Krajowe

władze sądowe sprawdzają, czy decyzja Komisji jest autentyczna, a przewidziane środki przymusu nie są ani arbitralne, ani nadmierne w odniesieniu do powagi przypuszczalnego naruszenia, ciężaru poszukiwanych dowodów, zaangażowania danego przedsiębiorstwa i uzasadnionego prawdopodobieństwa, że księgowość i rejestry odnoszące się do przedmiotu inspekcji są przechowywane w budynkach, na wejście do których trzeba mieć upoważnienie. Krajowe władze sądowe mogą prosić Komisję – bezpośrednio lub za pośrednictwem urzędu ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego – o szczegółowe wyjaśnienia dotyczące tych elementów, które są konieczne do umożliwienia im kontroli proporcjonalności przewidzianych środków przymusu.

Jednakże krajowe władze sądowe nie mogą podważać kwestii konieczności inspekcji ani domagać się, żeby dostarczono im dane z rejestrów Komisji. Prawomocność decyzji Komisji będzie przedmiotem rewizji jedynie ze strony Trybunału Sprawiedliwości.

4. Urzędnicy i inne osoby towarzyszące upoważnione przez Komisję do prowadzenia inspekcji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu będą posiadać uprawnienia ustanowione w art. 20 ust. 2 lit. a), b) i c). Art. 20 ust. 5 i 6 stosuje się z zachowaniem niezbędnych zmian.

## *Artykuł 22*

### **Dochodzenia prowadzone przez urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich**

1. Urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich mogą na własnym terytorium przeprowadzać wszelkie inspekcje lub wykorzystywać środki prowadzące do ustalenia faktów na mocy prawa krajowego w imieniu i na rachunek urzędu ochrony konkurencji innego Państwa Członkowskiego w celu ustalenia, czy zaistniało naruszenie art. 81 i 82 Traktatu. Wszelka wymiana zebranych informacji odbywa się zgodnie z art. 12.

2. Na prośbę Komisji urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich podejmują inspekcję, którą Komisja uznaje za konieczną na mocy art. 20 ust. 1 lub którą nakazała decyzją zgodnie z art. 20 ust. 4. Urzędnicy urzędów ochrony konkurencji Państw Członkowskich odpowiedzialni za przeprowadzenie tych inspekcji, jak również osoby upoważnione lub wyznaczone przez nich, wykonują swoje uprawnienia zgodnie z własnym prawem krajowym.

Jeśli tak wnioskuje Komisja lub urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ma być przeprowadzona inspekcja, urzędnicy lub inne osoby towarzyszące upoważnione przez Komisję mogą pomagać urzędnikom urzędu, o którym mowa.

## ROZDZIAŁ VI

### KARY

#### *Artykuł 23*

#### **Grzywny**

1. Komisja może w drodze decyzji nałożyć na przedsiębiorstwa i stowarzyszenia przedsiębiorstw kary nie przekraczające 1% całkowitego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym, jeśli umyślnie lub w wyniku zaniedbania:

(a) dostarczają one nieprawidłowe lub kłamliwe informacje w odpowiedzi na wniosek złożony zgodnie z art. 17 lub 18 ust. 2;

(b) w odpowiedzi na wniosek w decyzji przyjętej zgodnie z art. 17 i 18 ust. 3 dostarczają nieprawidłowe, niepełne lub kłamliwe informacje lub nie dostarczają informacji w wyznaczonym czasie;

(c) podczas inspekcji na mocy art. 20 przedstawiają wymaganą księgowość lub inne rejestry związane z biznesem w niekompletnej formie lub odmawiają poddania się inspekcji nakazanej w decyzji zgodnej z art. 20 ust. 4;

(d) w odpowiedzi na pytania zadane zgodnie z art. 20 ust. 2 lit. e),

- udzielają nieprawidłowej lub kłamliwej odpowiedzi,

- zaniedbują skorygowania w wyznaczonym przez Komisję czasie nieprawidłowej, niepełnej lub kłamliwej odpowiedzi udzielonej przez członka personelu lub

- zaniedbują lub odmawiają dostarczenia pełnej odpowiedzi dotyczącej faktów związanych z przedmiotem i celem inspekcji nakazanej w decyzji przyjętej zgodnie z art. 20 ust. 4;

(e) pieczęcie, umocowane zgodnie z art. 20 ust. 2 lit. d) przez urzędników lub inne osoby towarzyszące upoważnione przez Komisję, zostały złamane.

2. Komisja może w drodze decyzji nałożyć kary na przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia przedsiębiorstw, jeśli umyślnie lub w wyniku zaniedbania:

(a) naruszają art. 81 lub 82 Traktatu lub

(b) działają wbrew decyzji nakładającej środki tymczasowe na mocy art. 8, lub

(c) zaniedbują przestrzegania zobowiązań uznanych za wiążące decyzją zgodnie z art. 9.

Dla każdego przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia przedsiębiorstw biorących udział w naruszeniu kara nie przekroczy 10% całkowitego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym. Jeśli naruszenie ze strony stowarzyszenia przedsiębiorstw ma związek z działalnością jego członków, kara pieniężna nie przekroczy 10% kwoty całkowitego obrotu każdego z członków prowadzącego działalność na rynku, który miał wpływ na naruszenie ze strony stowarzyszenia.

3. Przy wyznaczaniu wysokości kary pieniężnej uwzględniona zostanie powaga i czas trwania naruszenia.

4. Jeśli kara nałożona na stowarzyszenie przedsiębiorstw uwzględnia obrót jego członków, a stowarzyszenie nie jest wypłacalne, jest ono zobowiązane do wezwania do składki od swoich członków, aby pokryć kwotę kary pieniężnej.

Jeśli składka taka nie zostanie wpłacona do stowarzyszenia w czasie wyznaczonym przez Komisję, Komisja może domagać się bezpośredniej wpłaty kary przez każde z przedsiębiorstw, którego przedstawiciele byli członkami zainteresowanych organów decyzyjnych stowarzyszenia.

Po zażądaniu wpłaty na mocy drugiego akapitu, jeśli konieczne jest zabezpieczenie pełnej płatności kary pieniężnej, Komisja może domagać się wpłaty reszty przez każdego z członków stowarzyszenia, które prowadziło działalność na rynku, na którym pojawiło się naruszenie.

Jednakże Komisja nie zażąda wpłaty na mocy drugiego lub trzeciego akapitu od przedsiębiorstw wykazujących, że nie wdrożyły powodujących naruszenie decyzji stowarzyszenia i nie były świadome ich istnienia lub dystansowały się od nich aktywnie, zanim Komisja rozpoczęła badanie sprawy.

Odpowiedzialność finansowa każdego przedsiębiorstwa odnośnie wpłaty kary pieniężnej nie przekroczy 10% jego rocznego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym.

5. Decyzje przyjęte zgodnie z ust. 1 i 2 nie mogą mieć charakteru kryminalnego.

#### *Artykuł 24*

### **Kary pieniężne w celu przymuszenia**

1. Komisja może w drodze decyzji nałożyć na przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia przedsiębiorstw okresowe opłaty karne nieprzekraczające 5% średniego dziennego obrotu w

poprzedzającym roku obrotowym za każdy dzień i wyliczone od daty ustalonej w decyzji, aby zmusić przedsiębiorstwa do:

- (a) zaprzestania naruszenia art. 81 i 82 Traktatu, stosownie do decyzji przyjętej zgodnie z art. 7;
- (b) zastosowania się do decyzji nakazującej środki tymczasowe podjęte zgodnie z art. 8;
- (c) zastosowania się do uznanych za wiążące zobowiązań w drodze decyzji zgodnie z art. 9;
- (d) dostarczenia kompletnej i poprawnej informacji, o którą wnioskowała Komisja w decyzji zgodnie z art. 17 lub 18 ust. 3.
- (e) poddania się inspekcji nakazanej przez Komisję w decyzji przyjętej zgodnie z art. 20 ust. 4.

2. Jeśli przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia przedsiębiorstw dopełniły obowiązku, do którego wyegzekwowania były ustanowione okresowe opłaty karne, Komisja może wyznaczyć ostateczną kwotę okresowych opłat karnych, która będzie niższa od wyznaczonej w pierwotnej decyzji. Art. 23 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

## ROZDZIAŁ VII

### OKRESY OGRANICZEŃ

#### *Artykuł 25*

#### **Okresy ograniczeń dla nakładania kar**

1. Uprawnienia udzielone Komisji w art. 23 i 24 podlegają następującym okresom ograniczeń:

- (a) trzy lata w przypadku naruszeń dotyczących przepisów w sprawie informacji lub przeprowadzania inspekcji;
- (b) pięć lat w przypadku wszystkich innych naruszeń.

2. Czas mierzy się od dnia popełnienia naruszenia. Jednakże w wypadku ciągłych lub powtarzających się naruszeń czas liczy się od dnia zaniechania naruszenia.

3. Wszelkie działania podjęte przez Komisję lub urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich w celu dochodzenia lub prowadzenia postępowania w odniesieniu do naruszeń przerywają okres nałożenia kar pieniężnych lub okresowych opłat karnych. Okres

ograniczenia zostaje przerwany ze skutkiem od daty, kiedy powiadomiono o działaniu przynajmniej jedno z przedsiębiorstw lub stowarzyszenie przedsiębiorstw, które uczestniczyły w naruszeniu. Działanie, które przerwało bieg okresu, musi obejmować w szczególności, co następuje:

- (a) pisemny wniosek o informację ze strony Komisji lub urzędu ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego;
- (b) pisemne upoważnienie do prowadzenia inspekcji, wydane urzędnikom przez Komisję lub urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego;
- (c) rozpoczęcie postępowań przez Komisję lub urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego;
- (d) zgłoszenie wykazu wątpliwości Komisji lub urzędu ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego.

4. Przerwanie okresu ograniczenia stosuje się do wszystkich przedsiębiorstw lub stowarzyszeń przedsiębiorstw, które uczestniczyły w naruszeniu.

5. Każde przerwanie powoduje ponowne odliczanie czasu. Jednakże okres ograniczenia wygasa najpóźniej w dniu, w którym mija okres odpowiadający podwójnemu okresowi ograniczenia, a w tym czasie Komisja nie nałoży kary lub okresowej opłaty karnej. Okres ten zostaje przedłużony o czas, w którym ograniczenie zostało zawieszona zgodnie z ust. 6.

6. Okres ograniczenia nakładania kar lub okresowych opłat karnych zostaje zawieszony na tak długo, jak decyzja Komisji jest przedmiotem postępowania nie rozstrzygniętego przed Trybunałem Sprawiedliwości.

## *Artykuł 26*

### **Okres ograniczenia dla egzekwowania kar**

1. Uprawnienia Komisji do egzekwowania decyzji przyjętych zgodnie z art. 23 i 24 podlegają okresowi ograniczenia wynoszącemu pięć lat.

2. Czas jest mierzony od dnia, w którym decyzja staje się ostateczna.

3. Okres ograniczenia egzekwowania kar jest przerwany:

- (a) przez zgłoszenie decyzji różnicującej pierwotne kwoty kar pieniężnych lub okresowych opłat karnych, bądź odrzucającej stosowanie zróżnicowania;
- (b) przez działanie Komisji lub Państwa Członkowskiego działającego na wniosek Komisji, mające na celu egzekucję płatności kary pieniężnej lub okresowej opłaty karnej.

4. Każde przerwanie powoduje liczenie czasu od nowa.
5. Okres ograniczenia dla egzekucji kar zostaje zawieszony na tak długo, jak:
  - (a) zezwala na to czas na wpłatę;
  - (b) egzekucja płatności jest zawieszona zgodnie z decyzją Trybunału Sprawiedliwości.

## ROZDZIAŁ VIII

### PRZESŁUCHANIA I TAJEMNICA ZAWODOWA

#### *Artykuł 27*

#### **Przesłuchania stron, wnoszenie skarg i inne**

1. Przed podjęciem decyzji, jak przewidziano w art.7, 8, 23 oraz 24 ust. 2, Komisja umożliwi przedsiębiorstwom lub stowarzyszeniom przedsiębiorstw, które są przedmiotem postępowań prowadzonych przez Komisję, przesłuchanie w sprawach, co do których Komisja powzięła wątpliwość. Komisja opiera swoje decyzje wyłącznie na wątpliwościach, co do których zainteresowane strony były w stanie się wypowiedzieć. Strony wnoszące skargę będą blisko związane ze sprawą.
2. Podczas postępowania prawo zainteresowanych stron do obrony będzie w pełni respektowane. Będą one miały prawo dostępu do dokumentacji Komisji, przy zachowaniu prawa przedsiębiorstw do ochrony ich tajemnic biznesowych. Prawo dostępu do dokumentacji nie zostaje rozszerzone na informacje poufne i wewnętrzne dokumenty Komisji lub urzędów ochrony konkurencji Państw Członkowskich. W szczególności prawo dostępu nie zostaje rozszerzone na korespondencję pomiędzy Komisją a urzędami ochrony konkurencji Państw Członkowskich lub między tymi ostatnimi – włącznie z projektami dokumentów zgodnie z art. 11 i 14. Nic w tym ustępie nie zabrania Komisji ujawnienia i wykorzystania informacji koniecznej do ujawnienia naruszenia.
3. Jeśli Komisja uzna to za konieczne, może również przesłuchiwać osoby fizyczne i prawne. Wnioski o przesłuchanie ze strony takich osób zostaną rozpatrzone pozytywnie, jeśli strony wykażą wystarczający interes prawny. Urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich mogą również prosić Komisję o przesłuchanie innych osób prawnych lub fizycznych.

4. Jeśli Komisja zamierza przyjąć decyzję zgodnie z art. 9 i 10, opublikuje zwięzłe streszczenie sprawy i zasadniczą treść zobowiązań lub proponowanego kierunku działania. Zainteresowane strony trzecie mogą przedłożyć swoje uwagi w czasie wyznaczonym przez Komisję w publikacji, który jednak nie może być krótszy niż jeden miesiąc. Publikacja uwzględni interes prawny przedsiębiorstw, dotyczący ochrony ich tajemnic biznesowych.

*Artykuł 28*

**Tajemnica zawodowa**

1. Bez uszczerbku dla art. 12 i 15 informacje zgromadzone zgodnie z art. 17 i 22 można wykorzystywać tylko do celów, dla jakich zostały uzyskane.

2. Bez uszczerbku dla wymiany i wykorzystania informacji przewidzianych w art. 11, 12, 14, 15 i 27, Komisja i urzędy ochrony konkurencji Państw Członkowskich, ich urzędnicy, funkcjonariusze i inne osoby pracujące pod kierunkiem tych urzędów, jak również urzędnicy i funkcjonariusze innych władz Państw Członkowskich nie ujawnią informacji uzyskanych lub wymienionych przez nich zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz objętych obowiązkiem tajemnicy zawodowej. Obowiązek ten dotyczy również wszystkich przedstawicieli i ekspertów Państw Członkowskich uczestniczących w spotkaniach Komitetu Doradczego zgodnie z art. 14.

ROZDZIAŁ IX

**PRZEPISY ZWALNIAJĄCE**

*Artykuł 29*

**Wycofanie w przypadkach indywidualnych**

1. Jeśli Komisja uprawniona rozporządzeniami Rady – takimi jak 19/65/EWG, (EWG) nr 2821/71, (EWG) nr 3976/87, (EWG) nr 1534/91 lub (EWG) nr 479/92 – do zastosowania art. 81 ust. 3 w drodze rozporządzenia, oznajmi, że art. 81 ust. 1 nie stosuje się do pewnych kategorii umów, decyzji podejmowanych przez przedsiębiorstwa lub uzgodnionych działań, to może ona – działając z własnej inicjatywy lub w wyniku skargi – wycofać przywilej



rozporządzenia zwalniającego, jeśli uzna, że w jakimkolwiek poszczególnym przypadku umowa, decyzja lub uzgodnione działanie, do których stosuje się zwolnienie, powoduje pewne rezultaty niezgodne z art. 81 ust. 3 Traktatu.

2. Jeśli w jakimkolwiek poszczególnym przypadku umowy, decyzje podejmowane przez przedsiębiorstwa lub uzgodnione działania, do których rozporządzenie Komisji odwołuje się w ust. 1, powodują rezultaty niezgodne z art. 81 ust. 3 Traktatu na terytorium Państwa Członkowskiego lub jego części, która nosi znamiona odrębnego rynku regionalnego, urząd ochrony konkurencji Państwa Członkowskiego może wycofać przywilej wzmiankowanego rozporządzenia w odniesieniu do tego terytorium.

## ROZDZIAŁ X

### POSTANOWIENIA OGÓLNE

#### *Artykuł 30*

#### **Publikacja decyzji**

1. Komisja opublikuje decyzje podjęte zgodnie z art. 7–10, 23 i 24.
2. Publikacja decyzji Komisji podaje nazwy stron i główną treść decyzji, włącznie z nałożonymi karami. Uwzględnia prawny interes przedsiębiorstw i ochronę ich tajemnic biznesowych.

#### *Artykuł 31*

#### **Rewizja w Trybunale Sprawiedliwości**

Trybunał Sprawiedliwości ma nieograniczoną jurysdykcję nad decyzjami, w których Komisja wyznaczyła karę pieniężną lub okresową opłatę karną. Może skasować, obniżyć lub podnieść nałożoną karę pieniężną lub okresową opłatę karną.

#### *Artykuł 32*

#### **Wyłączenia**

Rozporządzenie niniejsze nie ma zastosowania do:

- (a) międzynarodowych usług statków żeglugi trampowej, jak określa to art. 1 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 4056/86;
- (b) usług transportu morskiego, który ma miejsce wyłącznie pomiędzy portami jednego i tego samego Państwa Członkowskiego, jak przewiduje art. 1. ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 4056/86;
- (c) transportu powietrznego pomiędzy lotniskami Wspólnoty a krajami trzecimi.

### *Artykuł 33*

#### **Przepisy wprowadzające w życie**

1. Komisja ma uprawnienia do podejmowania takich środków, jakie są odpowiednie w celu zastosowania niniejszego rozporządzenia. Środki te mogą dotyczyć między innymi:
  - (a) formy, zawartości i innych szczegółów skarg złożonych zgodnie z art. 7 i procedurą odrzucania skarg;
  - (b) praktycznych ustaleń w sprawie wymiany informacji i konsultacji przewidzianej w art. 11;
  - (c) praktycznych uzgodnień co do przesłuchań przewidzianych w art. 27.
2. Przed przyjęciem jakichkolwiek środków zgodnie z ust. 1 Komisja opublikuje stosowny projekt i zaprosi wszystkie zainteresowane strony do przedłożenia ich własnych uwag w wyznaczonym czasie, który nie może być krótszy niż jeden miesiąc. Przed publikacją projektu podjęcia środków i przyjęciem ich Komisja skonsultuje się z Komitetem Doradczym ds. Praktyk Ograniczających i Pozycji Dominujących.

## ROZDZIAŁ XI

### **POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE, ZMIENIAJĄCE I KOŃCOWE**

#### *Artykuł 34*

#### **Przepisy przejściowe**

1. Wnioski złożone do Komisji na mocy art. 2 rozporządzenia nr 17, zgłoszenia dokonane na mocy art. 4 i 5 niniejszego rozporządzenia i odpowiednie wnioski i zgłoszenia dokonane na mocy rozporządzenia (EWG) nr 1017/68, (EWG) nr 4056/86 i (EWG) nr 3975/87 tracą ważność z dniem zastosowania niniejszego rozporządzenia.

2. Kroki proceduralne podjęte na mocy rozporządzenia nr 17 i rozporządzenia (EWG) nr 1017/68, (EWG) nr 4056/86 i (EWG) nr 3975/87 pozostają w mocy do celów stosowania niniejszego rozporządzenia.

### *Artykuł 35*

#### **Wyznaczanie urzędów ochrony konkurencji Państw Członkowskich**

1. Państwa Członkowskie wyznaczają urzędy ochrony konkurencji lub władze odpowiedzialne za stosowanie art. 81 i 82 Traktatu w taki sposób, że przepisy niniejszego rozporządzenia zostają skutecznie zastosowane. Środki konieczne do nadania tym władzom uprawnień do stosowania tych artykułów zostaną podjęte przed 1 maja 2004 r. W skład wyznaczonych władz mogą wchodzić sądy.

2. Jeśli egzekwowanie wspólnotowego prawa o konkurencji powierzono administracji krajowej i władzom sądowym, Państwa Członkowskie mogą przydzielić różne uprawnienia i funkcje tym władzom krajowym, czy to administracyjnym, czy sądowym.

3. Postanowienia art. 11 ust. 6 stosuje się do władz wyznaczonych przez Państwa Członkowskie, włącznie z sądami, które wykonują swoje funkcje w odniesieniu do przygotowania i zastosowania typów decyzji przewidzianych w art. 5. Postanowienia art. 11 ust. 6 nie rozciągają się na sądy w takim zakresie, w jakim działają one jako sądy rewizyjne w odniesieniu do typów decyzji przewidzianych w art. 5.

4. Z zastrzeżeniem ust. 3, w Państwach Członkowskich – tam, gdzie dla zastosowania pewnych typów decyzji przewidzianych w art. 5 władze wnoszą sprawę przed władze sądowe, które są oddzielone i różne od władz prokuratorskich i pod warunkiem, że zastosowano się do warunków niniejszego ustępu – skutki art. 11 ust. 6 zostają ograniczone do władz prokuratorskich badających sprawę, które wycofają swoją skargę przed władzami sądowymi, jeśli Komisja otworzy postępowanie i takie wycofanie zakończy całkowicie postępowania krajowe.

### *Artykuł 36*

## **Zmiany w rozporządzeniu (EWG) nr 1017/68**

W rozporządzeniu (EWG) nr 1017/68 wprowadza się następujące zmiany:

1. Art. 2 unieważnia się;
2. W art. 3 ust. 1 słowa „Zakaz ustanowiony w art. 2” zastępuje się słowami „Zakaz z art. 81 ust. 1 Traktatu”;
3. W art. 4 wprowadza się następujące zmiany:
  - (a) W ust. 1 słowa „Umowy, decyzje i uzgodnione działania, o których mowa w art. 2” zastępuje się słowami „Umowy, decyzje i uzgodnione działania zgodnie z art. 81 ust. 1 Traktatu”;
  - (b) Ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„2. Jeśli wprowadzenie w życie jakiegokolwiek umowy, decyzji lub uzgodnionego działania, objęte ust. 1, spowodowało w jakimkolwiek wypadku skutki niezgodne z wymaganiami określonymi w art. 81 ust. 3 Traktatu, przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia przedsiębiorstw mogą zostać wezwane do likwidacji takich skutków.”
4. Art. 5–29 unieważnia się, z wyjątkiem art. 13 ust. 3, który nadal stosuje się do decyzji przyjętych zgodnie z art. 5 rozporządzenia (EWG) nr 1017/68 przed datą zastosowania niniejszego rozporządzenia aż do daty wygaśnięcia tych decyzji;
5. W art. 30 skreśla się ust. 2, 3 i 4.

### *Artykuł 37*

## **Zmiany w rozporządzeniu (EWG) nr 2988/74**

W rozporządzeniu (EWG) nr 2988/74 dodaje się następujący artykuł:

*„Artykuł 7a*

### **Wyłączenie**

Rozporządzenie niniejsze nie stosuje się do środków podjętych na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie przepisów o konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu\*.

### Artykuł 38

#### Zmiany w rozporządzeniu (EWG) nr 4056/86

W rozporządzeniu (EWG) nr 4056/86 wprowadza się następujące zmiany:

1. W art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

(a) Ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„1. *Naruszenie zobowiązań*

Jeśli wzmiankowane osoby naruszyły zobowiązania, których – zgodnie z art. 5 – dotyczy zwolnienie przewidziane w art. 3, Komisja może w celu położenia kresu takiemu naruszeniu i na warunkach ustalonych w rozporządzeniu Komisji (EWG) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie przepisów o konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu\* przyjąć decyzję, która zabrania tym osobom wykonywania lub nakazuje im wykonanie pewnych szczególnych działań, bądź wycofuje przywilej zwolnienia blokowego, jakim się cieszyły.

---

\* Dz.U. L 1 z 4.1.2003, str. 1.”

(b) W ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) W lit. (a) słowa „na warunkach ustalonych w sekcji II” zastępuje się słowami „na warunkach ustanowionych w rozporządzeniu (WE) nr 1/2003”;

(ii) Drugie zdanie w drugim akapicie lit. (c) (i) zastępuje się następującym zdaniem:

„W tym samym czasie zdecyduje, zgodnie z art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, czy przyjąć zobowiązania zaproponowane przez przedsiębiorstwa, o których mowa, w celu, między innymi, uzyskania dostępu do rynku żeglugowych linii niekonferencyjnych”.

3. W art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

(a) Ust. 1 skreśla się.

(b) W ust. 2 słowa „zgodnie z art. 10” zastępuje się słowami „zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1/2003.”.

(c) Ust. 3. skreśla się.

3. W art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

(a) W ust. 1 słowa „Komitet Doradczy, o którym mowa w art. 15” zastępuje się słowami „Komitet Doradczy, o którym mowa w art. 14 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 1/2003”;

(b) W ust. 2 słowa „Komitet Doradczy, o którym mowa w art. 15” zastępuje się słowami „Komitet Doradczy, o którym mowa w art. 14 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 1/2003”;

4. Unieważnia się art. 10–25, z wyjątkiem art. 13 ust. 3, który nadal stosuje się do decyzji przyjętych zgodnie z art. 81 ust. 3 Traktatu przed datą zastosowania niniejszego rozporządzenia aż do daty wygaśnięcia tych decyzji.

5. W art. 26 skreśla się słowa „forma, zawartość i inne szczegóły skargi zgodnie art. 10, wnioski zgodnie z art. 12 i przesłuchania przewidziane w art. 23 ust. 1 i 2’.”

### *Artykuł 39*

#### **Zmiany w rozporządzeniu (EWG) nr 3975/87**

Art. 3–19 rozporządzenia (EWG) nr 3975/87 unieważnia się, z wyjątkiem art. 6 ust. 3, który stosuje się nadal do decyzji przyjętych zgodnie z art. 81 ust. 3 Traktatu przed datą zastosowania niniejszego rozporządzenia aż do daty wygaśnięcia tych decyzji.

### *Artykuł 40*

#### **Zmiany w rozporządzeniach nr 19/65/EWG, (EWG) nr 2821/71 i (EWG) nr 1534/91**

Unieważnia się art. 7 rozporządzenia nr 19/65/EWG, art. 7 rozporządzenia (EWG) nr 2821/71 i art. 7 rozporządzenia (EWG) nr 1534/91.

### *Artykuł 41*

#### **Zmiany w rozporządzeniu nr (EWG) 3976/87**

W rozporządzeniu (EWG) nr 3976/87 wprowadza się następujące zmiany:

1. Art. 6 otrzymuje brzmienie:

*„Artykuł 6*

Komisja skonsultuje się z Komitetem Doradczym, o którym mowa w art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie przepisów

o konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu\* przed opublikowaniem projektu rozporządzenia i przed przyjęciem rozporządzenia.

---

\* Dz.U. L 1 z 4.1.2003, str. 1.”

2. Art. 7 unieważnia się.

#### *Artykuł 42*

### **Zmiany w rozporządzeniu nr (EWG) nr 479/92**

W rozporządzeniu (EWG) nr 479/92 wprowadza się następujące zmiany:

1. Art. 5 otrzymuje następujące brzmienie:

#### *„Artykuł 5*

Przed opublikowaniem projektu rozporządzenia Komisja skonsultuje się z Komitetem Doradczym, o którym mowa w art. 14 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie przepisów o konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu\*.

---

\* Dz.U. L 1 z 4.1.2003, str. 1.”

2. Art. 6 skreśla się.

#### *Artykuł 43*

### **Unieważnienie rozporządzeń nr 17 i nr 141**

1. Unieważnia się rozporządzenie nr 17, z wyjątkiem art. 8 ust. 3, który nadal stosuje się do decyzji przyjętych zgodnie z art. 81 ust. 3 Traktatu przed datą stosowania niniejszego rozporządzenia aż do daty wygaśnięcia tych decyzji.

2. Unieważnia się rozporządzenie nr 141.

3. Odwołania do unieważnionych rozporządzeń interpretuje się jako odwołania do niniejszego rozporządzenia.

#### *Artykuł 44*

## **Sprawozdanie o stosowaniu niniejszego rozporządzenia**

Przez pięć lat od daty przyjęcia niniejszego rozporządzenia Komisja będzie składać Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie sprawozdania z funkcjonowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności ze stosowania art. 11 ust. 6 i art. 17.

W oparciu o ten raport Komisja oceni, czy jest rzeczą stosowną proponowanie Radzie rewizji niniejszego rozporządzenia.

### *Artykuł 45*

#### **Wejście w życie**

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Stosuje się od 1 maja 2004 r.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 grudnia 2002 r.

*W imieniu Rady*  
M. Fischer Boel  
*Przewodniczący*



LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW  
DO

**PROJEKTU USTAWY**

**O ZMIANIE USTAWY O OCHRONIE KONKURENCJI I KONSUMENTÓW  
ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW**

przyjętego przez Radę Ministrów  
w dniu 3 lutego 2004 r.

Obszar Negocjacyjny: „Polityka konkurencji”

1.	Uzasadnienie dostosowawczego charakteru projektu ustawy
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela zgodności)
4.	Opinia Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej z dnia 4 lutego 2004 r.
5.	Tłumaczenie zweryfikowane aktu prawa Unii Europejskiej: – rozporządzenia Rady nr 1/2003/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie przepisów o konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz. Urz. WE L 1 z 4.01.2003 r.)